

SOCI. ALRÅ D GIV EREN

DANSK SOCIALRÅDGIVERFORENING

TEMA

EN GOD START

Anna Castenberg er mentor for nyuddannede **Line Haferbier**:

"Vi klæder de nye godt på for at sikre en høj faglighed"

GUIDE

Sådan håndterer du høje følelsesmæssige krav

TIDLIGERE ANBRAGT MØDER SOCIALRÅDGIVER EFTER 20 ÅR:

"Du gjorde hvad du kunne - du var der bare i alt for kort tid"

8

"Vi hjælper hinanden, og det smitter af på borgerne."

Landets yngste jobcenter har vundet Arbejdsmiljøprisen for et godt psykisk arbejdsmiljø. Arbejdspladskulturen er præget af hjælpsomhed og respektfuld kommunikation, fortæller fungerende tillidsrepræsentant Hülya Gümüs.

Foto: Lisbeth Holten

TEMA
EN GOD START

Kun hver tredje nyuddannede socialrådgiver får en god start. Line Haferbier er en af dem. Hendes mentor Anna Castenberg understreger, at en god introduktion til praksis er med til at sikre en høj faglighed.

16

27

"Jeg tror på, at det nytter, og at vi kan lykkes. Flere steder ser jeg kommuner, om at fastsætte eller sænke sagstal. Arbejdstilsynet anvender aktivt vurderer, om sagspresset er for stort."

Mie Vode Moll, forkvinde for Dansk Socialrådgiverforenings Region Syd

30

Foto: Lisbeth Holten

"Du gjorde hvad du kunne - du var der bare i alt for kort tid"

Gennem en kaotisk barndom med massivt omsorgssvigt i familien har Mellissa Hussein mødt et ukendt antal velfærdsmedarbejdere. En af dem er socialrådgiver og lektor Louise Harkes.

De to mødes efter 20 år til en snak om, hvorfor Mellissas familie var så svær at hjælpe, og hvad andre kan lære af deres forløb.

38

"De unge har brug for at se sig selv i en attraktiv og virkelighedsnær setting."

Drude Krarup, socialrådgiver, Ungevejledningen, Herning Kommune.

Foto: Michael Drost-Hansen

Foto: Lisbeth Holten

10

Guiden

Sæt ord på de følelsesmæssige krav. Få øje på faresignalerne.

Kontakt redaktionen på
redaktionen@socialraadgiverne.dk

- 04 NYT FRA DS**
- 06 SOCIALT NYT**
- 08 MEDLEM NR.**

"Vi hjælper hinanden, og det smitter af på borgerne."

10 GUIDEN

Sådan håndterer du høje følelsesmæssige krav.

13 BØGER

14 FORSKEREN

Fra ballademagere til aktive drenge.

16 TEMA: EN GOD START

Vi klæder de nye godt på for at sikre høj faglighed Anna Castenberg er mentor for nyudannede. Line Haferbier, som har nydt godt af et grundigt introduktionsforløb.

21 KUN HVER TREDJE FÅR EN GOD START

Ny rundspørge viser, at kun hver tredje nyuddannede socialrådgiver får en god start.

24 FRA STUDIE TIL JOB

Fire nyuddannede socialrådgivere om deres møde med praksis.

26 LEDER

Aldrig alene.

26 MIN MENING

27 REGIONSLEDER

Et spørgsmål om ressourcer.

27 PRAKSISKLUMMEN

Tre hotdogs med det hele.

28 JURA

Retten til socialpædagogisk bistand eller hjemmehjælp.

29 DEBAT

Fat mod!

29 MIT ARGUMENT

Sæt penge af til vikarer.

30 TILBAGEBLIK PÅ EN FAMILIESAG

Du gjorde, hvad du kunne – du var der bare i alt for kort tid. Sådan siger forfatter og tidligere anbragt Mellissa Hussein til socialrådgiver Louise Harkes, da de mødes efter 20 år.

37 KULTUR

38 REFLEKSJON

"De unge har brug for at se sig selv i en attraktiv og virkelighedsnær setting."

39 KONTAKT

39 KALENDER

MIT HADEORD

Sprog har magt. Derfor skal vi bruge det med omtanke. Har du et **yndlings- eller hadeord** så skriv til os på ord@socialraadgiverne.dk

Kristine Marie Wilbrandt Pirk

Socialrådgiver i Jobcenter

Svendborg.

Hendes hadeord er:

FORANDRINGS- PARAT

Det er et frygteligt ord. 'Forandringsparat' bruges som regel i forbindelse med en lidt sen udmelding eller en proces, der lige er kørt lidt af sporet, og så skal det pludselig gå rigtig stærkt. Det bruges mærkelig nok altid i forbindelse med flytteprocesser – helst når alle skal være glade for at flytte 70 mennesker sammen på et storrumskontor. Hvis vi virkelig skulle være klar til forandring hele tiden, ville det blive svært at fordybe sig og være til stede i sit arbejde.

Dansk Socialrådgiverforening

Udgives af Dansk Socialrådgiverforening, Toldbodgade 19 B, 1253 København K, telefon 7010 1099, ds@socialraadgiverne.dk, www.socialraadgiverne.dk **Ansvarshavende redaktør** Signe Færch, sif@socialraadgiverne.dk **Redaktør** Susan Paulsen, sp@socialraadgiverne.dk **Journalister** Sofie Mehl Augustesen, sma@socialraadgiverne.dk Bjarke Hartmeyer Christiansen, bhc@socialraadgiverne.dk, Lærke Øland Frederiksen, lof@socialraadgiverne.dk **Layout** Signe Ida Christiansen, sic@socialraadgiverne.dk **Annønce** til Socialrådgiveren, Socialraadgiverjob.dk og Dansk Socialrådgiverforenings nyhedsbrev tegnes af: Media-Partners, telefon 29 67 14 36, www.Media-Partners.dk/medier **Stillingsannoncer** marianne@media-partners.dk **Tekstsideannoncer** joergen@media-partners.dk **Deadline** for annoncer til 6-2023 er 13. september 2023 **Forside:** Lisbeth Holten **Tryk** Stibo **Årsabonnement** 910 kr. inkl. moms. Løssalg 70 kr. pr. nummer plus forsendelse **Socialrådgiveren** udkommer 8 gange om året. Dette nummer udkommer 5. september 2023. Artikler og indlæg er ikke nødvendigvis udtryk for organisationens holdning. **Kontrolleret oplag:** 19.057 **Trykt oplag:** 19.430 **ISSN** 0109-6103

Kampagne

DS FORESLÅR TRE NYE RETTIGHEDER TIL NYUDDANNEDE

Kun hver tredje nyuddannede får en god start, viser en rundspørge, som Dansk Socialrådgiverforening har lavet. På den baggrund lancerer DS kampagnen #En God Start.

Alt for mange nyuddannede socialrådgivere får ikke en ordentlig oplæring, når de starter i første job. Derfor foreslår Dansk Socialrådgiverforening nu, at nyuddannede socialrådgivere får tre nye rettigheder i den første tid: Ret til grundig introduktion. Ret til mentor – med tid til mentoropgaven. Ret til færre arbejdsopgaver i starten. Forkvinde Signe Færch tager de tre forslag med, når regeringen i løbet af efteråret inviterer arbejdsmarkedets parter til trepartsforhandlinger om løn- og arbejdsvilkår i den offentlige velfærd. Du kan støtte forslaget om de tre rettigheder ved at skrive under på socialraadgiverne.dk/en-god-start

I dag er kommunerne spændt så hårdt for økonomisk, at de i mange tilfælde forsømmer at sætte ind i tide og med en tilstrækkelig indsats. I stedet skubber man problemerne foran sig.

Ditte Brøndum, næstforkvinde i Dansk Socialrådgiverforening, i debatindlægget 'Socialrådgivere: Stram kommunal økonomi skubber sociale problemer foran os' på Altinget Social den 16. august 2023

Tilbageblik

SÅDAN SKREV VI I SOCIALRÅDGIVEREN 1-1958:

1958: Det synes som om en større interesse for foreningen er kommet frem blandt medlemmerne – en større forståelse for den betydning, foreningens indflydelse udadtil har for os alle. Og det synes som om foreningens bestyrelse har handlet med dristighed, fantasi og stadig større fasthed. Ingen socialrådgivere kan nu med rimelighed begrunde deres passive holdning i forhold til foreningen med en henvisning til, at det jo ikke fører til noget at støtte den aktivt.

2023: Jo flere vi er, jo mere bliver vi lyttet til. Repræsentantskab 2022 pålagde hovedbestyrelsen, at DS skal have fokus på at udvikle medlemsrådgivningen, på at flere socialrådgivere bliver en del af det faglige fællesskab og på at forbedre rammer og vilkår for det sociale arbejde.

Studiestart

VELKOMMEN TIL 2025 NYE STUDERENDE

Stort tillykke til alle 2025 nye studerende, som er blevet optaget på socialrådgiveruddannelsen. Velkommen til verdens bedste og mest meningsfulde fag. Desværre er antallet af nye socialrådgiverstuderende stagneret på sidste års lave niveau.

Medlemspanel

HJÆLP OS MED AT BLIVE VERDENS BEDSTE FAGFORENING

Dansk Socialrådgiverforening er sat i verden for at sikre socialrådgiverne de bedst mulige løn- og ansættelsesvilkår og de bedste rammer om socialrådgivernes arbejde. For at blive endnu bedre til det, opretter DS nu et medlemspanel for at blive klogere på, hvad medlemmerne har brug for og ønsker sig fra deres fagforening.

Tilmeld dig på socialraadgiverne.dk/medlemspanel

FH

VÆLGER NY FORMAND

Fagbevægelsens Hovedorganisation, som Dansk Socialrådgiverforening er en del af, vælger ny formand på en ekstraordinær kongres 7. september. Det sker efter en advokatundersøgelse, der dokumenterer, at FH's tidligere formand, Lizette Risgaard, i flere tilfælde har udvist dårlig dømmekraft og upassende opførsel over for en række unge mænd.

15. -16. NOVEMBER

2023

SOCIAL RÅDGIVER DAGE

GLENN BECH FORFATTER • **PERNILLE ROSENKRANTZ-THEIL** SOCIALMINISTER
• **PIA FRIIS LANETH** HISTORIKER OG FORFATTER • **KATRINE MARIE GULDAGER** FORFATTER

KATRINE LEICHT SCHNOR OG **LOTTE ANDERSEN**
KØBENHAVNS PROFESSIONSHØJSKOLE • **TOBIAS TRIER**
MUSIKER • **NANA WESLEY HANSEN** LEKTOR VED FAOS •
DAVID KLEMMESSEN SOCIAL- OG BOLIGMINISTERET • **JANNE KOFOED** FRONTLØBERNETVÆRKET • **PER WESTERSØ OG ANDERS BØGGILD CHRISTENSEN** VIA UNIVERSITY COLLEGE
• **KATJA BALSLEV NIELSEN** FORFATTER • **JACOB THORSEN**
ORGANISATIONSPSYKOLOG

METTE LARSEN OG **ANNE HOMANN BJERREGAARD** KØBENHAVNS
PROFESSIONSHØJSKOLE • **THOMAS DE OLIVEIRA** TIDLIGERE ANBRAGT • **JOAN LYSHOLDT** OG **ANETTE CRONE JESSEN** SEXOLOGER OG SOCIALRÅDGIVERE
• **TINA GIVSKUD** SKOLESOCIALRÅDGIVER • **CLARA SIBONI LUND** PH.D. OG
ADJUNKT AARHUS UNIVERSITET • **ANNE LOUISE KRONBORG** VIA UNIVERSITY
COLLEGE • **FILIP MUJINOVIC** OG **METTE LOUISE BRIX** SOCIALRÅDGIVERE •
LOTTE HAMMERICH SOCIALRÅDGIVER • **LÆRKE SICK-BRORSKOV JENSEN**
SOCIALRÅDGIVER • **DURITA JOHANSEN** OG **KAMILLA DAHL-MALMROES**
SOCIALRÅDGIVERE **OG MANGE FLERE...**

DANMARKS STØRSTE FAGFESTIVAL FOR SOCIALRÅDGIVERE

Tilmeld dig Socialrådgiverdage 2023 - Danmarks største fagfestival for socialrådgivere. Under overskriften 'Faglig styrke og udvikling' mødes 700 engagerede socialrådgivere til debat, ny faglig inspiration og engagerende workshops **15. - 16. november på Hotel Nyborg Strand**. Tjek programmet på socialraadgiverne.dk/SD23, hvor du også kan tilmelde dig og læse mere om priser og bookning af værelser.

Sygedagpenge

REGERINGEN VIL GENNEMGÅ REGLERNE FOR SYGE LEDIGE

I regeringsgrundlaget er der varslet en gennemgang af, hvordan reglerne i sygedagpengesystemet fungerer. Dansk Socialrådgiverforening bidrager med socialrådgivernes ideer til et bedre sygedagpengesystem.

I de kommende måneder starter Beskæftigelsesministeriet en kritisk gennemgang af sygedagpengesystemet. Arbejdet vil i første omgang sætte fokus på, hvordan meget alvorligt syge oplever udfordringer med de nuværende regler i sygedagpengesystemet samt hvilke mulige løsninger, der kan være på udfordringerne. Centrale aktører på sygedagpengeområdet vil blive inddraget i arbejdet. Ministeren har i den forbindelse indkaldt til stormøde 15. september, hvor diverse aktører kan komme med deres input.

Dansk Socialrådgiverforening (DS) er inviteret med til stormødet og kommer – på baggrund af inddragelse af en lang række socialrådgivere og en ekspertgruppe – med et bud på et sygedagpengesystem, hvor socialrådgiverne har tid til arbejdet og i højere grad får mulighed for at arbejde med at forebygge sygemeldinger samt fastholde samarbejdet med virksomhederne og styrke samarbejdet med sundhedssystemet. DS har også udarbejdet forslag til, hvordan man i højere grad kan sikre, at de mennesker, som har behov for det, kan modtage sygedagpenge.

Ny pris

FORSKNING PÅ SOCIALOMRÅDET

Partierne bag den politiske aftale 'Børnene Først' er blevet enige om, at der en gang årligt skal uddeles en pris for årets bedste speciale inden for det socialfaglige område. Vinderen af prisen 'Socialviden 2023' modtager 25.000 kr. Desuden uddeles en 2. og en 3. præmie på hhv. 10.000 kr. og 5.000 kr.

Forebyggelse

SOCIALRÅDGIVERE I SKOLE OG DAGTILBUD

Social- og Boligstyrelsen har udgivet rapporten 'Socialfaglige medarbejdere i skole og dagtilbud', hvor det fremhæves, at socialrådgivere i dagtilbud og skoler kan gribe børn i dalende trivsel – og det fremhæves, at samarbejde med forældrene fungerer bedst, hvis socialrådgiveren er uden myndighed.

Læs rapporten på sbst.dk/udgivelser

Minister

SVENDEBREV SKAL SIDESTILLES MED STUDENTER- EKSAMEN

Hvis det står til børne- og undervisningsminister Mattias Tesfaye (S), skal et svendebrev fra en erhvervsuddannelse fremover give adgang til en række videregående uddannelser, på samme måde som en studentereksamen gør. Han vil derudover prioritere erhvervsuddannelserne på næste års finanslov.

73%

Så mange anbringelser er undgået i et projekt om en styrket familiebehandlingsindsats. Det vurderes i en evaluering, der er udarbejdet af Implement og Socialt Udviklingscenter SUS for Socialstyrelsen.

Læs evalueringen 'Modning af en styrket familiebehandlingsindsats til udsatte familier' på sbst.dk

Udsatte ledige

INDIVIDUELLE INDSATSER VIRKER

Indsatserne skal være individuelt tilrettelagt, og der skal være god tid til at arbejde med deltagerne i deres eget tempo. Det viser evalueringen af to projekter om virksomhedsrettede indsatser for personer med handicap og reintegration af sindslidende og psykisk syge på arbejdsmarkedet. I begge projekter har indsatserne hjulpet deltagerne tættere på arbejdsmarkedet, og deltagerne har fået en større livsglæde og øget tro på sig selv.

Læs 'Evaluering af handicappuljer 2019' på star.dk

Mistrivsel

REGERINGENS TRIVSELSKOMMISSION

En række undersøgelser har de senere år peget på stigende udfordringer med mistrivsel blandt børn og unge. Nye tal viser, at knap halvdelen af unge i alderen 16-25 år oplever en grad af mistrivsel.

Derfor har regeringen nedsat en trivselskommission, der skal komme med anbefalinger om fællesskaber og relationer, tidlig indsats og forebyggelse, livsmod og robusthed og det gode digitale liv. I spidsen for kommissionen er højskoleforstander Rasmus Meyer, der tidligere har været sekretariatschef i DS.

Kvistholm

FAMILIEHJEM & KONSULENTYDELSER

Familiehjem

Vi er et familiehjem, der akut eller planlagt, tager imod mødre, fædre eller par, der har brug for hjælp til at varetage en dagligdag med deres barn.

Vi tager imod familier med børn i alderen 0-6 år, samt gravide.

VI TILBYDER

- ✓ Døgndækket familiehjem.
- ✓ Familiebehandling.
- ✓ Samspilsobservationer.
- ✓ Udvikling af forældre-barn relationer.
- ✓ Observationer og beskrivelser af forældrekompetencer og mentaliseringsevne.
- ✓ Sikrer barnets udvikling og trivsel under indskrivning.

Konsulenttydelser

Tilbyder alternativ til anbringelse 24 timer i døgnet samt andre sociale ydelser. Vi dækker hele Danmark.

VI TILBYDER

- ✓ Støttet og overvåget samvær SEL §71
 - ✓ Praktisk pædagogisk støtte SEL §52.3.2
 - ✓ Familiebehandling SEL §52.3.3
 - ✓ Afklarings og Rådgivningsforløb §11.3.1,3 og 4
 - ✓ Kontaktperson SEL §52.3.6
 - ✓ Støtte i forbindelse med efterværn §76.3.2 og §76.3.4
 - ✓ Støtteperson SEL §54
 - ✓ Ledsagerordning SEL §45
 - ✓ Omvendt anbringelse SEL §52.3.3
 - ✓ Aflastning i hjemmet
 - ✓ Socialpædagogisk støtte SEL §85
 - ✓ Tryghedsopkald til udsatte voksne
-
- ✓ Familieklasse for børn og unge og med stort skolefravær
 - ✓ Gruppeforløb for sårbare forældre eller vordende forældre
 - ✓ Supervision til plejefamilier

CV

Hülya Gümüs
31 år, Ishøj

2022 - nu
Ishøj Jobcenter,
fungerende tillids-
repræsentant

2016 - 2022
Vallensbæk
Jobcenter

2016
Uddannet socialrådgiver fra Professionshøjskolen Absalon

Hvis man er uenig med hinanden, så er man det også i fuld respekt.

Hülya Gümüs

”Vi hjælper hinanden, og det smitter af på borgerne”

Landets yngste jobcenter i Ishøj har vundet Arbejdsmiljøprisen for et godt psykisk arbejdsmiljø. Arbejdspladskulturen er præget af hjælpsomhed og respektfuld kommunikation – både mellem kolleger og over for borgerne, fortæller fungerende tillidsrepræsentant Hülya Gümüs.

Fortalt til Mette Mørk
Foto: Lisbeth Holten

DA VI BLEV indstillet til Arbejdsmiljøprisen, sagde vi til hinanden, at den fik vi garanteret ikke. Jobcentre har et dårligt ry, så vi tænkte, at de nok ikke ville give prisen til os. Men vi fik den. Så vi er næsten en slags mønsterbrydere. Det betyder meget at få prisen, og det er blevet bemærket. Vi har lige haft ansættelsessamtaler, hvor alle ansøgere nævnte, at arbejdsmiljøprisen var en af grundene til, at de søgte job hos os.

Vi er et nyt jobcenter, som åbnede 1. januar 2022. Indtil da havde Ishøj Kommune et fælles jobcenter med Vallensbæk Kommune. Fra begyndelsen har ledelsen været god til at informere os og inddrage os i arbejdet med at skabe en ny arbejdsplads.

Ledelsen indkalder os ofte til fællesmøder, hvor vi bliver holdt ajour med, hvordan det går. Hvis der er udfordringer, bliver vi altid inddraget som medarbejdere. Hvis vi eksempelvis er bagud med rettidigheden i samtaler med borgerne, så spørger ledelsen: ”Hvad gør vi nu?” Og motivationen og arbejdsglæden er en helt anden, når man selv har været med til at finde løsninger på de udfordringer, man sidder med.

Faglighed i spil

For nylig var vi bagud med samtaler, og vi medarbejdere kom med nogle bud på, hvordan vi kunne løse det – vi foreslog blandt andet at få hjælp fra kolleger fra andre afdelinger. I forrige uge fik vi så besked om, at vi havde indhentet vores rettidighed.

Helt grundlæggende prøver vi altid at hjælpe hinanden. Vi byder ind, hvis nogle har travlt. Det går vi meget op i. Det har ledelsen ikke besluttet, det er en kultur, vi selv har bygget op. Hvis vores kolleger i receptionen har travlt, så kan vi sagsbehandlere også finde på at hjælpe derude.

Det er også grundlæggende hos os, at man behandler hinanden

med respekt og ordentlighed. Den tilgang kommer fra ledelsen. Vi kommer hver især med vores erfaringer, og det oplever vi i høj grad, at vi bliver anerkendt og rost for. Det betyder rigtig meget. Ledelsen taler altid ordentligt til os medarbejdere, og det smitter. Hvis man er uenig med hinanden, så er man det også i fuld respekt.

Mødt med smil

Borgerne kan også mærke den respektfulde tilgang. De siger, at de er glade for at blive mødt med et smil og god service lige fra modtagelsen i receptionen og gennem hele forløbet i jobcenteret. Ligesom vi medarbejdere behandler hinanden respektfuldt, er det også meget vigtigt for os at møde borgerne med en positiv tilgang: Hvordan kan vi hjælpe den enkelte borger bedst – frem for en systemtilgang med fokus på krav. Vi sparrer med hinanden for at finde de bedste løsninger – så på den måde er det ikke ”dine og mine sager”. Vi prøver at løse det sammen.

Det har været hårdt arbejde, men også utroligt spændende, at vi har etableret et nyt jobcenter. Og at vi har gjort det i fællesskab. ♦

←
- Motivationen og arbejdsglæden er en helt anden, når man selv har været med til at finde løsninger på de udfordringer, man sidder med, siger Hülya Gümüs.

SÅDAN HÅNDTERER DU HØJE FØLELSERMÆSSIGE KRAV

Mange socialrådgivere oplever høje følelsesmæssige krav i arbejdet. Derfor er det afgørende, at arbejdspladsen forebygger, at kravene forringer din og kollegernes sundhed og sikkerhed. Her kommer en række gode råd og opmærksomhedspunkter, som tager udgangspunkt i en ny vejledning fra Arbejdstilsynet.

Af Susan Paulsen

6 GODE RÅD

På din arbejdsplads kan I reducere og forebygge sundhedsrisikoen ved høje følelsesmæssige krav i arbejdet med borgerne ved at skærpe opmærksomheden på en række forhold - som herunder er opsummeret i seks gode råd.

VIDEN

Det er vigtigt, at du og dine kolleger har den fornødne og relevante viden om de borgere, I arbejder med. For eksempel viden om borgerens situation, hvilken adfærd vedkommende kan have og hvilken tilgang, der arbejdes ud fra.

INTROFORLØB

Hvis du er nyuddannet - eller er ansat på et nyt område - er der behov for et introforløb, som omfatter oplæring og instruktion (læs mere i temaet på side 16)

TID

Den nødvendige tid til at varetage kontakten med borgeren, kan medvirke til, at du og dine kolleger har bedre forudsætninger for at etablere en god relation til borgeren, og at kontakten dermed bliver mindre belastende.

Kontakt din arbejdsmiljørepræsentant, din tillidsrepræsentant eller din leder, hvis du oplever høje følelsesmæssige krav, som belaster dig.

INDFLYDELSE

Hvis borgeren har en dårlig dag, er det måske ikke det rette tidspunkt at tage en svær samtale. Det er vigtigt, at du kan bruge din faglighed og have indflydelse på, hvornår man går ind i en følelsesmæssigt krævende kontakt.

EFTERBEARBEJDNING

Hvis du eller en kollega har været i en følelsesmæssigt belastende situation, er det vigtigt med kollegial og ledelsesmæssig støtte, for eksempel ved sparringsmøder eller ved en mere systematisk supervision.

TILRETTELÆGGELSE AF ARBEJDET

Sørg for at have en fælles tilgang til arbejdet ved at have tydelige mål, metoder, roller og retningslinjer for arbejdet. Det handler også om passende fysiske rammer, som skaber trykthed.

SÆT ORD PÅ DE FØLELSMÆSSIGE KRAV

Hvilke høje følelsesmæssige krav stiller dit arbejde til dig? Herunder er nogle eksempler, der kan være med til at definere de krav, som du oplever i mødet med borgerne.

1. Krav om at rumme eller håndtere borgernes tænkning, følelser eller adfærd.

Du skal eksempelvis kunne:

Aflæse og sætte dig ind i menneskers tilstand og situation.

Forudse en adfærd og på den måde være på forkant med en situation.

Rumme grænseoverskridende, negativ eller anden følelsesladet adfærd.

2. Krav om at håndtere eller skjule egne tanker eller følelser.

Du skal eksempelvis kunne:

Håndtere egne følelsesmæssige reaktioner, som opstår på grund af kendskab til alvorlige og svære livsomstændigheder hos de borgere, du arbejder med.

Skjule følelser som for eksempel vrede eller afmagt, der opstår i kontakten med borgerne.

3. Krav om at tilpasse kommunikation eller adfærd til de borgere, du arbejder med.

Du skal eksempelvis kunne:

Give udtryk for at føle noget, som du egentlig ikke føler - for eksempel at optræde smilende, høflig og anerkendende, selv om du bliver mødt med kritik eller hård tone.

Navigere i vanskelige dilemmaer - for eksempel at skulle involvere dig uden at involvere dig for lidt eller for meget. Eller at udvise autoritet og myndighed samtidig med forståelse og omsorg.

Eksemplerne tager udgangspunkt i definitionen af høje følelsesmæssige krav i bekendtgørelsen om psykisk arbejdsmiljø.

Kilder: Arbejdsmiljoweb.dk og at.dk

NY VEJLEDNING

Vejledningen om 'Høje følelsesmæssige krav i arbejdet med mennesker' er den femte og sidste i rækken af AT-vejledninger om psykisk arbejdsmiljø, der knytter sig til bekendtgørelsen om psykisk arbejdsmiljø fra 2020. Den nye vejledning slår fast, at arbejdsgivere skal iværksætte tiltag, så medarbejdere ikke bliver syge af høje følelsesmæssige krav.

De øvrige fire vejledninger bærer overskrifterne 'Stor arbejdsmængde og tidspres', 'Uklare krav og modstridende krav i arbejdet', 'Krænkende handlinger, herunder mobning og seksuel chikane' og 'Vold'. Dansk Socialrådgiverforening (DS) har igennem Fagbevægelsens Hovedorganisation været med til at bidrage til indholdet af de fem vejledninger, ligesom DS har deltaget i forarbejdet til bekendtgørelsen.

Find vejledningerne på at.dk under 'Arbejdsmiljøproblemer' og 'Psykisk arbejdsmiljø'

**I konstant
alarmberedskab**

**Mental eller
fysisk udmattelse**

Søvnproblemer

Tendens til at isolere sig socialt

Ligegyldighed eller følelsesløshed

Afmagt, håbløshed eller skyldfølelse

Oplevelse af faglig utilstrækkelighed

Let til tårer, nedsat humør eller øget irritabilitet

Koncentrationsbesvær eller hukommelsesproblemer

Svært ved at slippe tanker om arbejdet uden for arbejdet

FÅ ØJE PÅ FARESIGNALERNE

Hvis du oplever søvnløshed, koncentrationsbesvær eller afmagt, kan det være tegn på, at risikoen for din sundhed eller sikkerhed ved høje følelsesmæssige krav ikke er tilstrækkelig forebygget.

Hold derfor øje med ovenstående faresignaler.

På arbejdsmiljoweb.dk/trivsel/foelelser/foelelser-paa-job kan du finde flere redskaber til at arbejde forebyggende med høje følelsesmæssige krav.

Sitet er udarbejdet af Branchefællesskabet for arbejdsmiljø for Velfærd og Offentlig administration (BFA).

NARRATIVEPERSPEKTIVER

anne@narrativeperspektiver.dk

Østerbrogade 29 3sal
2100 København Ø
tlf 22160065

FAMILIETERAPI UDDANNELSE 1. ÅR 2023

MED FAMILIENS RELATIONER OG RESPONSER I FOKUS

12 hele dage • opstart 7. Nov. 2023 • København
Narrativ & responsbaseret uddannelse for dig som vil familiearbejde.

NARRATIV TRAUMEBEHANDLING -

NÅR FLASHBACK & AKUTTE KRISER KRÆVER TILTAG

Kursus • 2 dage • 7. & 8. Dec. 2023 • København • Pris: 4.300 kr.
Undervisere: Cand. Psych. Anne Saxtorph

TAVLEBRUG - DET VISUELLE UDSYN

NÅR TAVLEN GØR FORSKELLEN FOR DIT ARBEJDE MED ANDRE

Kursus • 1 dag • 10. Nov. 2023 • København • Pris: 1500 Kr.
Underviser: Cand. Psych. Anne Saxtorph

PARTERAPI - NÅR DET STORMER INDENFOR

POSITIONERINGSTEORI OG SAMTALEN OM LIVET SOM PAR I STORM

Workshop • 1 dag • København • Pris: 1500,-
Underviser: Cand. Psych. Anne Saxtorph

RESPONSBASERET INTENSIVT KURSUS

FOKUS PÅ RESPONSBASERET & NARRATIV SAMTALEPRAKSIS

Kursus • 5 dage • Hele 2024 • Hele landet • Købes af arbejdspladser
Underviser: Cand. psych. Anne Saxtorph

INTENSIVT NARRATIVT SAMTALEKURSUS FORÅR 2024

NARRATIV SAMTALEPRAKSIS BASIC - INTENSIVT TRÆNING

Kursus • 4 dage • 15-18 April 2024 • København • Pris: 5400,00 kr.
Underviser: Cand. psych. Anne Saxtorph

narrativeperspektiver.dk

SUF
DEN SOCIALE UDVIKLINGSFOND

Står I med et menneske med en særlig kompleks problemstilling, hvor I leder efter en ny vej?

Med mere end 25 års erfaring er det måske os, der skal hjælpe med at finde en ny retning.

Den Sociale Udviklingsfond er en non-profit almennyttig fond med speciale i individuelt tilpassede løsninger.

Få mere at vide på: www.suf.dk

Dyssegården er en non-profit psykiatrisk behandlingsinstitution med vores egen interne skole, der tilbyder følgende:

- Et 45 timers skole- og dagbehandlingstilbud/skemalagte aktiviteter i skole og afdeling
- Et roligt og overskueligt miljø med en daglig rutine og forudsigelighed, herunder fast genkendeligt personale
- Et skole- og dagbehandlingstilbud, hvor der altid er deltagende voksne, som har fokus på et miljø fri for mobning
- Morgenmad og frokost hver dag
- Individuelle, ugentlige psykologsamtaler
- Ugentlige gruppesamtaler

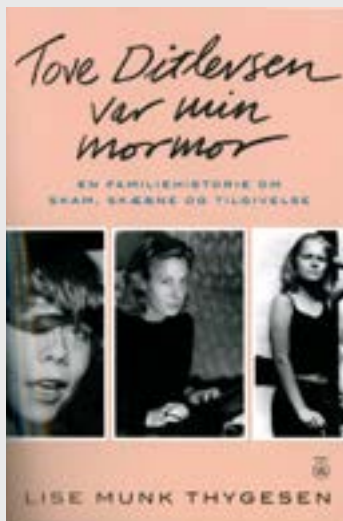
Alle børn og unge, der er indskrevet i vores dagbehandlingstilbud, findes i Dyssegårdens målgruppe, som du kan læse mere om på www.dyssegaarden.dk.

”De har tid. De giver omsorg. De giver plads til dig - selv når du har det dårligt.”
- Tidligere beboer på Dyssegården

Avderødvej 32A, 2980 Kokkedal
dyssegaarden@dyssegaarden.dk
+45 48 20 78 00

Fortælling

Tove Ditlevsen var min mormor
af Lise Munk Thygesen,
Forlaget 28B,
256 sider, 300 kr.

Jeg skal turde lyse på det mørke

Forfatteren Lise Munk Thygesen var 12 år, da hendes berømte mormor Tove Ditlevsen tog sit eget liv. Gammel nok til at opfatte uroen i sin familie, men alt for ung til at forstå den. Da Lises mor døde, efterlod hun en mappe til sin nu voksne datter med titlen "Hemmeligheder". Ud fra indholdet i mappen kunne Lise stykke alt det usagte sammen og skrive historien om syv generationers kvindeliv og alt det, der er gået i arv – misbrug, overgreb og svigt.

Om motivationen for at skrive bogen, forklarer Lise Munk Thygesen: "Hemmeligheder og skam har i min familie på en gang bundet os sammen og skabt afstand. Det har gjort os ensomme. Jeg vil ikke være med til at holde alting hemmeligt mere, der er sammenhænge og omstændigheder, jeg er nødt til at forstå bedre. Det er en nødvendighed – hvis ting skal forandre sig, hvis mønstre skal brydes, skal jeg turde lyse på det mørke."

Hemmeligheder og skam har i min familie på en gang bundet os sammen og skabt afstand. Det har gjort os ensomme. Jeg vil ikke være med til at holde alting hemmeligt mere.

Faglitteratur

Drab i familien - når børn bliver ofre
af Mai Heide Ottosen
Djøf Forlag
294 sider, 395 kr.

Antologi

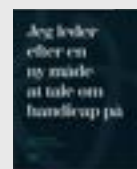
Alkohol - en del af dansk kultur på godt og ondt.
af Kristine Rømer Thomsen m. fl.
Aarhus Universitetsforlag
192 sider, 200 kr.

Fagbog

Psykologi og socialt arbejde (1)
af Ida Skytte Jakobsen
Mona Kjær Ditlevsen og Godette Walmod (red.)
Akademisk Forlag
328 sider, 420 kr.

Portræt

**Antologi
Jeg leder efter nye måder at tale om handicap på**
af Lone Barsøe og Rasmus Lind (red.)
Forlaget Samfundslitteratur
260 sider, 300 kr.

Børn som ofre

Hvad sker der med de overlevende børn, som mister begge forældre, fordi den ene bliver fængslet efter at have dræbt den anden forælder? Og hvorfor slår forældre deres børn ihjel? Det er på baggrund af mangel på viden om disse sager, at forfatteren har lavet en undersøgelse, som kortlægger, kategoriserer og skaber systematisk viden om 171 sager, der er blevet efterforsket som drab fra 1986 til 2018.

Festen er forbi

Vi forbinder ofte alkohol med nydelse, hygge og socialt samvær, men alkohol har samtidig sundhedsmæssige og sociale konsekvenser – en dobbelthed, der medfører en række dilemmaer. Eksempelvis kan unge føle sig udenfor fællesskabet. Forfatterne formidler ny viden om alkoholforbrug og alkohols betydning og konsekvenser for individet og samfundet med diskussion af politik, forebyggelse og behandling på området.

Indblik

Hvorfor gør hun ikke sin uddannelse færdig? Hvorfor stopper han ikke med at drikke? Hvorfor bliver han aggressiv og udadreagerende? I socialt arbejde er der brug for teoretisk viden om psykologi, når der laves afgørende vurderinger af og beslutninger om borgerne. Bogen kommer rundt om en række emner: Relationer, tilknytning, personlighed, krise og sorg, stress, trivsel, læring og fællesskaber.

Menneskesyn

Bogen sætter fokus på det personlige og samfundsmæssige perspektiv i liv med handicap med en tilgang, hvor levede erfaringer og teoretiske indsigter belyser hinanden. I bogen interviewes otte markante personer, som har bidraget med refleksioner og erfaringer med et liv med handicap – og som udfordrer synet på handicap. Det er blandt andre forfatter Casper Eric og politiker og debattør Sarah Glerup. ♦

Fra ballademagere til aktive drenge

Meningsfulde fællesskaber på gadeplan kan forebygge ensomhed og holde unge fra bander. Det viser resultaterne fra et Velux-finansieret forskningsprojekt fra DPU, Aarhus Universitet, som professor og forskningsleder Line Lerche Mørck netop har afsluttet.

Af Mette Mørk

Line Lerche Mørck er professor MSO i forebyggelse af bandeinvolvering og radikalisering ved DPU, Aarhus Universitet. Hun forsker blandt andet i, hvordan man pædagogisk og via civilsamfundet kan skabe fællesskabende praksisser, der hjælper børn og unge i udsatte positioner.

Line Lerche Mørck er Aktuell med antologien 'Fællesskabende praksisser', Forlaget Frydenlund.

Hvad er det særlige ved fællesskabende praksisser?

At fællesskabende praksisser ikke skabes med udgangspunkt i specifikke problemer eller løsning af udpegede problemer. I stedet for at definere sig som et sted, der arbejder på at modarbejde mistrivsel eller banderekuttering, siger man: Vi laver noget sammen. Man tager udgangspunkt i det fælles 'noget', man er engageret i – og det, man er sammen om, kan ændre sig over tid. Det kan for eksempel være Gadepulsen på Nørrebro, der er et værested, som de unge oplever som deres eget. Det er samtidig kriminalpræventivt arbejde – hvor potentielle ballademagere i stedet bliver aktive drenge.

Hvad kan de være med til at forebygge?

For eksempel ensomhed. En ung, der måske er smidt ud af skolen, har en længsel efter at have kammerater. Så hvis du ikke kan hænge ud på gadehjørnet med de andre lokale unge uden risiko for at blive set som involveret i det lokale bandemiljø, hvad så? Et fællesskab som Gadepulsen kan tilbyde forskellige ting, man kan være sammen om, og brobygge til meningsfulde aktiviteter – for eksempel sport, fritidsjob og ture. Når man er sammen og kender hinanden, så har både unge og voksne bedre adgang til at handle sammen, når der opstår konflikter lokalt, eller når der er fare for bandekonflikt og dermed øget risiko for rekruttering til banderne under opsejling.

Hvordan kan fællesskaberne være med til at afhjælpe "vilde" problemer?

Tag for eksempel Street Lab i Hillerød, der er et fællesskab, hvor de unge er sammen om at skate, bygge ramper, løbe på løbehjul og skabe deres sted med street-art og andre fælles aktiviteter. I stedet for at sige: Street Lab er et fællesskab for børn og unge med ADHD – så siger man: Det er et fællesskab, og det bidrager til iderigdom, at nogen af os har ADHD. Hvis de unge får en idé, så spørger de, om det kan lade sig gøre. Da de fik en idé om en grafittivæg, så tog det kun tre dage at få tilladelsen, og så kunne de gå i gang. De føler, at de er med til at skabe noget.

Hvad kan en socialrådgiver bruge den viden om fællesskabende praksisser til?

Spørge den unge: Hvad vil du gerne? Være lydhør overfor, hvor hurtigt den unge kan klare at gå frem, være der, når noget er svært, men også være med til at muliggøre noget nyt. Det vil ofte være lettere, hvis man som socialrådgiver kan være til stede udenfor kontoret, deltage i de sammenhænge, hvor de unge er og i 'deres tid', lige når behovet eller motivationen er der – og ikke kun, når kalenderen eller årshjulet siger det. ♦

VICEFORSTANDER TIL SOLGLIMT

- BOTILBUD FOR VOKSNE MED FYSISK OG PSYKISK FUNKTIONSNEDSÆTTELSE

Banker dit hjerte for at frisætte potentialet i andre mennesker, så bør du overveje, om du skal være viceforstander for Solglimt.

Solglimt bygger på kristne værdier. De værdier er vigtige for os, og det betyder, at alle beboere mødes med næstekærlighed og omsorg. Vi ønsker at vise det enkelte menneske en autentisk hjælp og støtte til at klare sig selv bedst muligt ud fra det aktuelle udviklingspotentiale.

Solglimt har 22 pladser. Vi er medlem af Kristelig Handicapforening.

Vores ønsker til dig

- Har kendskab til arbejdet på en boform og til målgruppen
- Er uddannet socialrådgiver, pædagog el.lign.
- Har erfaring med ledelse
- Er inddragende, delegerende og inkluderende
- Er uddannet i ledelse eller villig til at påbegynde lederuddannelse
- Er bærer af Solglimts kristne værdier

Vi tilbyder

- Et spændende job, hvor de kristne værdier leves ud i praksis
- En givende og meningsfuld hverdag
- En engageret og dedikeret medarbejderstab

Tiltrædelse: 1/12 eller efter aftale. Se fuldt stillingsopslag på: solglimt-vildbjerg.dk

Ansøgning

Ansøgningsfrist: 28/9

MentalTouch hjælper Solglimt med at rekruttere til denne stilling. Yderligere oplysninger kan fås hos Kresten Reuss Kragh-Schmidt på tlf. 2968 9668 eller kresten@mentaltouch.dk. Du er også velkommen til at kontakte forstander Jan Lavdal, soljl@diakon.dk, tlf. 2424 9703 eller formand Ernst Skipper, gudrunernst@gmail.com, tlf. 2025 0632.

Potentialet udfoldes i fælleskaber

3 attraktive bo-former til mennesker med kognitive udfordringer

Autismespektrum forstyrrelser, ADD, ADHD, kromosom syndromer, mindre psykiatriske problemstillinger, personligheds- og adfærdsforstyrrelser, senhjerneskade og andre komorbiditeter.

Fra 15 - 35 år. §66. §107.

Uddannelse Afklaring og Beskæftigelse
STU. LAB. §103/104.

Kvalificerede medarbejdere, i et hjemligt og professionelt miljø.

www.ørnehøj.dk • mob. 5531 2500

VI KLÆDER DE NYE GODT PÅ FOR AT SIKRE VORES HØJE FAGLIGHED

Ingen står alene, og det er den følelse, vi gerne vil give fra starten. Jeg ser nogle mere ranke rygge, og der er ikke nogen, som sidder og tænker 'shit, hvor skal jeg starte', siger socialrådgiver **Anna Castenberg**. Hun er mentor for nyuddannede **Line Haferbier**, som har nydt godt af et grundigt introduktionsforløb. Line har deltaget som observatør på kollegaernes møder, haft fast 'mentortid' hver uge og fået en drejebog til alle sagsskridt.

Af Lærke Øland Frederiksen
Foto: Lisbeth Holten

Der er i løbet af et år blevet ansat syv nyuddannede socialrådgivere i Anna Castenbergs gruppe i Borgercenter Børn og Unge på Brønshøjvej i København, som består af 15 socialrådgivere. Og alle de nyuddannede arbejder der endnu.

Der er normalt en høj personaleomsætning på børneområdet, særligt blandt de nyuddannede, og mange bliver sygemeldt med stress efter kort tid. Men på Anna Castenbergs arbejdsplads bliver der gjort en særlig indsats for at tage godt imod og holde på de nyuddannede socialrådgivere.

– De skal have lyst til at blive her. Nogle af dem, vi har ansat, er ret unge, og hvis de ikke var blevet taget godt imod, så kan jeg godt forestille mig, at de havde været videre nu, siger hun.

Anna Castenberg har selv arbejdet seks år i Borgercenter Børn og Unge på Brønshøjvej. Hun er meget glad for sit arbejde og den gruppe, hun arbejder i. Om hendes motivation for at være mentor, siger hun:

– Jeg vil gerne være med til at sikre den høje faglighed, vi har her, ved at lære folk godt op fra

starten og klæde dem godt på. Jeg synes, at det er enormt vigtigt, at de nye bliver taget godt imod.

Da Anna Castenberg selv startede som nyuddannet, var der meget, hun var i tvivl om, og en del, hun gerne ville have haft anderledes.

– Jeg ved, hvad man kan have brug for som nyuddannet, og det er en god erfaring, som kan komme hele arbejdspladsen til gode.

Mange af hendes kollegaer, der ikke har været her særligt længe, er allerede ret sikre i nogle af de komplekse sager.

– De er hurtigt blevet integreret i gruppen, så vi har alle sammen hinandens ryg. Ingen står alene, og det er den følelse, vi gerne vil give fra starten. Jeg ser nogle mere ranke rygge, og der er ikke nogen, der sidder og tænker 'shit, hvor skal jeg starte', fortæller hun.

Inspiration til kommunerne

Anna Castenberg har siden 2021 været med i projektet 'Nøglen til en god start', der er et samarbejde mellem Dansk Socialrådgiverforening (DS) og Kommunernes Landsforening (KL). De to

Nogle af dem, vi har ansat, er ret unge, og hvis de ikke var blevet taget godt imod, så kan jeg godt forestille mig, at de havde været videre nu.

Anna Castenberg, socialrådgiver og mentor

organisationer har sammen udarbejdet materialer og værktøjer, der skal inspirere kommunerne til at iværksætte introduktions- og mentorordninger for nyuddannede socialrådgivere.

DS og KL anbefaler, at nyuddannede socialrådgivere får et introforløb og en mentorordning, og at der skal være tid til, at de kan gå stille og roligt i gang med deres egne sager, mens de løbende bliver introduceret til arbejdsgangene.

Materialerne er blevet afprøvet i Anna Castenbergs gruppe, der sidder på anden sal i bygningen på Brønshøjvej, og de gode erfaringer skal nu bredes ud til kollegaerne på de andre etager.

Og der i høj grad brug for også at udbrede anbefalingerne til andre arbejdspladser, for kun 29 procent af de socialrådgivere, der er uddannet inden for de

seneste to år, og som er blevet ansat i kommunernes forvaltninger, har fået en oplæring med introforløb, mentorordning og tid til stille og roligt at gå i gang med deres egne sager. Det viser en ny rundspørge, som Dansk Socialrådgiverforening har udført (se artikel om rundspørge s. 21).

Observatør på møderne

En af de erfaringer, som de har gjort sig på Brønshøjvej, er, at det er en stor fordel, at der er to mentorer tilknyttet den nyuddannede socialrådgiver, så de kan deles om de ekstra arbejdsopgaver, som oplæringsfunktionen fører med sig. Anna Castenberg og hendes tillidsrepræsentant arbejder også for, at de skal have færre sager, så de har mere tid til opgaverne med at introducere og være mentor, og at der i forbindelse med de lokale lønforhandlinger indføres et tillæg for at være mentor.

En af de nyuddannede socialrådgivere, som Anna Castenberg har været mentor for, er Line Haferbier. Da hun startede i Borgercenter Børn og Unge på Brønshøjvej, brugte hun de to første uger på at deltage som observatør på Anna Castenbergs og de andre kollegaers møder for at se, hvordan man holder for eksempel børnesamtaler, gennemfører partshøringer og netværksmøder.

– Det fungerede virkelig godt. I starten kan det være svært at regne ud, hvad formålet lige er med et aftaleforum, hvad rollefordelingen er på et netværksmøde, og hvad forskellen er på de forskellige foranstaltninger i tilbudsviften. Så det var virkelig rart at kunne spørge bagefter 'hvad betød det, hvorfor gjorde du sådan, og hvad skal der så ske nu,' fortæller Line Haferbier, der er uddannet i januar 2022.

Da hun efter to uger fik sine egne 15 sager, deltog Anna Castenberg eller den anden mentor første gang, hun holdt langt de fleste typer af møder.

– Det er ikke for at kigge de nye over skulderen, men for at kunne give feedback og for at sikre vores høje

FAKTA OM INTRO- OG MENTORORDNINGER

En introduktionsordning sikrer, at den nye socialrådgiver får den indledende og grundlæggende viden og færdigheder, der skal til for at kunne finde sig til rette som medarbejder – både fagligt, organisatorisk, praktisk og socialt. Det er ofte en erfaren socialrådgiver og tæt kollega, der fungerer som kontaktperson og vejleder for den nye socialrådgiver. Kontaktpersonen har til opgave at sikre, at introduktionsordningen tilrettelægges og forløber efter hensigten.

En mentorordning sørger for, at den nye socialrådgiver bliver løftet op på et kompetenceniveau, hvor socialrådgiverfaget beherskes professionelt. Det er ofte en erfaren kollega, som har stor viden om den nye socialrådgivers arbejdsindhold, der fungerer som mentor for den nye socialrådgiver. Mentor står for at gennemføre læringsmøder, der resulterer i refleksion og ny viden om især de vanskelige elementer i arbejdsopgaverne.

Læs mere på socialraadgiverne.dk/nysoc

Bag om historien

En ny rundspørge, som Dansk Socialrådgiverforening (DS) har udført, viser, at kun hver tredje nyuddannede socialrådgiver får en god start. På den baggrund har DS iværksat kampagnen #En God Start.

Når de nyuddannede får en grundig introduktion og mulighed for sparring om egen praksis, højnes både trivslen og fagligheden på arbejdspladsen – til gavn for både de ansatte og borgerne, lyder det fra DS. Og det kan også styrke fastholdelsen af de nyuddannede og bidrage til, at færre socialrådgivere forlader deres fag.

↑ Som mentor deltager Anna Castenberg i de nyuddannedes møder – ikke for at kigge dem over skulderen, men for at kunne give dem feedback.

NØGLEN TIL EN GOD START

KL og Dansk Socialrådgiverforening har et fælles overenskomstaftalt projekt, der skal understøtte arbejdspladser i at skabe en god start for nyuddannede socialrådgivere ved hjælp af introduktions- og mentorordninger. Projektets formål er at bidrage til:

- bedre fastholdelse af nyuddannede socialrådgivere.
- at den faglige kvalitet i arbejdet udvikles og styrkes.
- at løfte arbejdsmiljøet på kommunale arbejdspladser.

Læs mere om projektet på socialraadgiverne.dk/nysoc

faglighed i huset. Så det er vi ret insisterende på, forklarer Anna Castenberg.

Og for Line Haferbier har det været en rigtig god måde at lære på, og samtidig er det meget trygt at have en erfaren socialrådgiver med på møderne.

– På mit første netværksmøde fik jeg ikke et ben til jorden, fordi skolen ville have svar på, hvad der var i tilbudsviften, og det anede jeg ikke. Så der var jeg glad for, at jeg ikke var alene, siger hun.

Drejebog skaber overblik

Når Line Haferbier bliver i tvivl om noget, slår hun op i den drejebog, som Anna Castenberg har været med til at udvikle. Hvis hun for eksempel skal lave en partshøring, så kan hun slå op og finde de vigtigste paragraffer, en huskeliste, eksempler på hvornår der skal partshøres og en liste over, hvor hun kan læse mere, og hvor hun kan få support. Hun kan også altid gå ned for enden af gangen med de orange, grønne og blå søjler til Anna Castenbergs kontor for at spørge om hjælp, og de første seks måneder havde hun fast 'mentortid' hver uge.

Line Haferbier har snart arbejdet på Brønshøjvej i et år og er nu næsten oppe på en fuld sagsstamme. Hun har 20 sager, mens det gennemsnitlige sagstal ligger mellem 20 og 25 sager.

– Det er vigtigt at holde fokus på, at de nye ikke skal have for mange sager, selv om vi mangler hænder. Det skal vi lige minde ledelsen om nogle gange, siger Anna Castenberg, og Line Haferbier tilføjer:

– Det er også vigtigt, at man ikke lægger ud med for eksempel en anbringelsessag. Hvis man er helt ny og ikke kender til den type foranstaltning, kan det være ret overvældende for mange.

Som nyuddannet kan det være svært selv at gå ind til sin leder og sige, at man ikke kan tage en anbringelsessag.

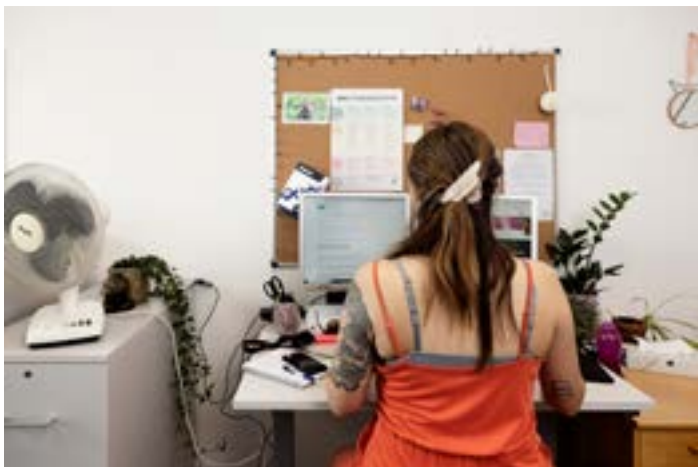
– Når man er ny, ved man måske ikke, at man kan sige fra. Der kan det være godt at have en mentor, der bakker en op og siger, at det er for meget, den sag skal man ikke have, siger Line Haferbier.

Velkomstvideo og buddy

En vigtig del af hele introforløbet er at signalere over for de nyuddannede, at det ikke forventes af dem, at de kan det hele allerede før, de er startet.

Det er ifølge Anna Castenberg vigtigt at holde fokus på, at de nyuddannede ikke skal have for mange sager.

- I de første seks måneder havde Line Haferbier fast 'mentortid' hver uge hos sin mentor Anna Castenberg.

- Det er godt med en mentor, som bakker en op, når man skal sige til sin leder, at man ikke kan tage en anbringelsessag, fortæller Line Haferbier.

Jeg har været så glad for al den støtte og oplæring, jeg har fået. Det burde alle nyuddannede socialrådgivere få.

Line Haferbier, nyuddannet socialrådgiver

Derfor sender lederen heller ikke længere informationstunge velkomtbreve. I stedet bliver der sendt en video med hele afdelingen, der siger hej til den nye kollega.

- Det var jo bare megadejligt at modtage sådan en video, det gav mig et godt indtryk af arbejdspladsen. Jeg har været meget privilegeret, kan jeg forstå på mine studiekammerater, hvor mange dårligt nok har haft en mentor, og flere allerede er gået ned med stress, fortæller Line Haferbier.

Ud over de to mentorer har hun også hver uge haft en ny 'buddy', der stod for den sociale trivsel.

- Jeg har været så glad for al den støtte og oplæring, jeg har fået. Det burde alle nyuddannede socialrådgivere få, siger Line Haferbier.

Hvad siger loven?

Ifølge den nye bekendtgørelse om psykisk arbejdsmiljø har arbejdsgiverne pligt til at sikre en ordentlig introduktion til stillingens indhold. I paragraf 10 står der: "Arbejdsgiveren skal sørge for, at hver enkelt ansat, uanset ansættelsesforholdets karakter og varighed, får en tilstrækkelig og hensigtsmæssig oplæring og instruktion i at udføre arbejdet sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt."

Kun hver tredje nyuddannede socialrådgiver får en god start

Dansk Socialrådgiverforening og KL anbefaler, at nyuddannede socialrådgivere i deres første job skal have et introforløb og en mentor, og at der skal være tid til at kunne gå stille og roligt i gang med egne sager. Men det er kun hver tredje nyuddannede socialrådgiver, som får det, viser en ny rundspørge. På den baggrund lancerer Dansk Socialrådgiverforening kampagnen #En God Start.

Af Lærke Øland Frederiksen

VÆRSÅGOD. HER HAR du dine sager og et it-program, du aldrig har arbejdet i. Så er det bare i gang med at indkalde borgere, du aldrig har mødt, til møder du ikke har prøvet at holde før.

Det er virkeligheden for mange af de socialrådgivere, der er uddannet inden for de seneste to år, og er blevet ansat i kommunernes forvaltninger. Det viser en ny rundspørge, som Dansk Socialrådgiverforening har lavet.

Dansk Socialrådgiverforening (DS) og KL (Kommunernes Landsforening) er i det fælles projekt 'Nøglen til en god start' blevet enige om, at nyuddannede socialrådgivere bør have et introforløb og en mentorordning, og at der skal være tid til, at de kan gå stille og roligt i gang med deres egne sager, mens de løbende bliver introduceret til arbejdsgangene.

Men under en tredjedel af de nyuddannede socialrådgivere – kun 29 procent – får en oplæring, der lever op til de anbefalinger.

Hård start stresser nyuddannede

Der er ikke udarbejdet fælles retningslinjer for, hvor lang oplæringsperioden for nyuddannede socialrådgivere skal være, men Dansk Socialrådgiverforening anbefaler introforløb på en til tre måneder, en mentor i ni til tolv måneder og færre arbejdsopgaver i cirka seks måneder afhængig af den nyuddannede socialrådgivers forudsætninger og arbejdsopgavernes kompleksitet.

Det er de færreste nyuddannede, som får et introduktionsforløb, der lever op til det. Rundspørgen viser, at størstedelen af introforløbene kun varer en til tre uger. Størstedelen af de nyuddannede har kun en mentor i en til tre måneder. Og stort set alle dem, der starter med færre arbejdsopgaver, har fuld sagsstamme efter tre måneder. Faktisk er der kun to af de 226 respondenter, der har fået en oplæring, som lever op til Dansk Socialrådgiverforenings anbefalinger.

Den hårde start, som mange af de nyuddannede socialrådgivere har fået i faget, sætter sine spor. 42 procent føler sig stressede, og 15 procent har allerede været sygemeldt med stress. Det rammer især de nyuddannede socialrådgivere, der ikke er startet med færre arbejdsopgaver – af dem føler 53 procent sig stressede hele tiden eller ofte.

Og det er især de stressede nyuddannede, der overvejer at forlade socialrådgiverfaget eller at skifte til et andet område. Det står særligt skidt til på børneområdet, hvor 55 procent af de nyuddannede overvejer at skifte område, og 37 procent overvejer helt at forlade faget, mens det på beskæftigelsesområdet er 41 procent, der overvejer at skifte område og 23 procent, der overvejer helt at forlade faget.

Kommunerne har ikke knækket koden

Dansk Socialrådgiverforening og KL har helt tilbage i 2015 udarbejdet materialer og værktøjer, der skal inspirere kommunerne til at iværksætte intro-

duktions- og mentorordninger for nyuddannede socialrådgivere i projektet 'Nøglen til en god start'. Hvorfor er det så ikke sket endnu i størstedelen af kommunerne?

Det har fagbladet Socialrådgiveren spurgt formand for KL's Løn- og Personaleudvalg, Michael Ziegler, om. Han svarer i en skriftlig kommentar, at han er helt enig i, er det er meget vigtigt, at nyuddannede socialrådgivere får en god og tryk start i deres job. Både for medarbejdernes trivsel og arbejdsglæde, men også så vi kan rekruttere og fastholde dygtige socialrådgivere i den kommunale velfærd.

"Det er bestemt mit indtryk, at kommunerne generelt arbejder målrettet og ambitiøst på at sikre, at nyuddannede socialrådgivere bliver godt introduceret til arbejdsopgaverne og integreret i det sociale og faglige fællesskab, så de er rustede til at løfte ofte komplicerede sager – for eksempel på børneområdet – og samtidig trives i deres hverdag. Men jeg ved også, at kommunerne efterspørger inspiration til, hvordan man kan skrue et godt introduktionsprogram sammen – og undersøgelsens resultater afspejler jo også, at ikke alle kommuner endnu helt har knækket koden i en hverdag, der i forvejen er travl," skriver han blandt andet.

Alle socialrådgivere kan være med til at sende et stærkt signal til politikerne og arbejdsgiverne ved at deltage i kampagnen.

Signe Færch, forkvinde, Dansk Socialrådgiverforening

Michael Ziegler forventer, at kommunerne vil lade sig inspirere af projektet 'Nøglen til en god start', der blev genoptaget i 2021. I den forbindelse har DS og KL fået konsulenter fra Københavns Professionshøjskole til at hjælpe arbejdspladserne med at udvikle supplerende materialer, som er blevet afprøvet på udvalgte arbejdspladser. Blandt andet Borgercenter Børn og Unge på Brønshøjvej i København, se artikel side 16.

DS: God start til alle nyuddannede

Dansk Socialrådgiverforenings forkvinde, Signe Færch, er på baggrund af resultaterne fra rundspørgen dog ved at miste tålmodigheden med de

MANGELFULD OPLÆRING

Kun 29 procent af de nyuddannede socialrådgivere har fået både introforløb, mentor og færre arbejdsopgaver. Størstedelen af forløbene varer kortere tid, end Dansk Socialrådgiverforening anbefaler.

INTRODUKTION

64% af de nyuddannede socialrådgivere har været igennem et introduktionsprogram – men 63% af introduktionsprogrammerne varede kun 1-3 uger.

Dansk Socialrådgiverforening anbefaler 1-3 måneder.

MENTOR

61% af de nyuddannede socialrådgivere har fået tildelt en mentor – men 56% af mentorforløbene varede kun 1-3 måneder.

Dansk Socialrådgiverforening anbefaler 9-12 måneder.

FÆRRE ARBEJDSOPGAVER

60% af de nyuddannede socialrådgivere startede med færre arbejdsopgaver – men 84% af dem havde kun færre arbejdsopgaver i 1-3 måneder.

Dansk Socialrådgiverforening anbefaler cirka 6 måneder.

HÅRD START SÆTTER SPOR

Mange nyuddannede socialrådgivere bliver stressede og overvejer at forlade faget, viser en rundspørge blandt socialrådgivere, der er uddannet inden for de seneste to år og er blevet ansat i kommunerne.

Har inden for de seneste to uger følt sig stresset hele tiden eller ofte:

42%

Har været sygemeldt med stress:

15%

Overvejer at skifte til et andet socialrådgiverområde:

49%

Overvejer at forlade faget:

30%

100%

kommunale arbejdsgivere, når det kommer til at prioritere at tage godt imod nyuddannede socialrådgivere.

– Vi har i flere år arbejdet for at få kommunerne til at indføre intro- og mentorordninger lokalt, men alt for mange steder er det ikke sket, eller kvaliteten af forløbene er for dårlig. Det giver alt for mange nyuddannede socialrådgivere en skæv start på arbejdslivet, og det har konsekvenser. For borgerne, for kollegaerne og ikke mindst for dem selv, understreger Signe Færch.

Derfor foreslår Dansk Socialrådgiverforening nu, at nyuddannede socialrådgivere får tre nye rettigheder i den første tid i deres første job: Ret til grundig introduktion. Ret til mentor – med tid til mentoropgaven. Ret til færre arbejdsopgaver i starten.

De tre forslag vil Signe Færch tage med, når regeringen i løbet af efteråret inviterer arbejdsmarkedets parter til trepartsforhandlinger om løn- og arbejdsvilkår i den offentlige velfærd. Og hun står ikke alene med forslaget: Reformkommissionen, som er nedsat af regeringen, opfordrer arbejdsmarkedets parter til at etablere introforløb for velfærdsprofessionelle som lærere, pædagoger og socialrådgivere. I publikationen 'En attraktiv vej til alle unge' står der blandt andet:

”Der er behov for gode overgange fra uddannelse til job, så færre lærere, pædagoger og socialrådgivere oplever et praksischock (...). Det kan også bidrage til, at færre forlader deres fag. Introforløbene kan fx in-

debære en hensigtsmæssig mængde arbejdsopgaver for nyuddannede, bedre rammer for teamsamarbejde og faglig sparring, mentorordninger og ret til supervision.”

Forud for trepartsforhandlingerne har Dansk Socialrådgiverforening sat gang i kampagnen #En-GodStart, der skal sætte behovet for introforløb og mentorordninger på dagsordenen.

– Alle socialrådgivere – studerende, nyuddannede og mere erfarne – kan være med til at sende et stærkt signal til politikerne og arbejdsgiverne ved at deltage i kampagnen og skrive under på, at nyuddannede socialrådgivere skal have ret til grundig introduktion, ret til færre arbejdsopgaver i starten og ret til en mentor med tid til mentoropgaven, lyder opfordringen fra Signe Færch.

DELTA I KAMPAGNEN

Du kan deltage i kampagnen #En God Start ved at skrive under på, at nyuddannede socialrådgivere skal have ret til en grundig introduktion, færre arbejdsopgaver i starten og en mentor med tid til mentoropgaven.

Skriv under på socialraadgiverne.dk/en-god-start

FRA STUDIE TIL JOB

Fire socialrådgivere fortæller om, hvordan de har oplevet at starte i deres første job. De har alle fire deltaget i Dansk Socialrådgiverforenings rundspørge om introordninger og mentorforløb og har ønsket at udtale sig anonymt.

Af Lærke Øland Frederiksen

STRESSET OG PRESSET FRA FØRSTE DAG

Socialrådgiver, 34 år, uddannet i 2022

- Jeg startede med en fuld sagsstamme på 32 sager, og jeg havde først sagsgennemgang efter tre måneder. Det var meget overvældende. Halvdelen af tiden anede jeg ikke, hvad jeg lavede. Jeg kom bagud, og opgaverne hobede sig op. Min mentor var meget hjælpsom, men hun var uddannet for kun syv måneder siden.

- Kollegaerne var søde til at hjælpe, men alle var pressede, og derfor havde jeg svært ved at få mig selv til at spørge om hjælp. Jeg deltog på møder, hvor jeg ikke anede, hvad der blev forventet af mig, og jeg måtte bare prøve mig frem. Min tillidsrepræsentant endte med at have sagsgennemgang med mig hver uge, hvor jeg kunne vende to til tre sager.

- Jeg overvejer, om det her fag er noget for mig, for jeg har ikke været andet end stresset og presset, siden første dag. Og jeg kan høre fra kollegaer i andre kommuner, at det ikke er bedre der.

HELDIGVIS STADIG SOCIALRÅDGIVER

Socialrådgiver, 50 år, uddannet i 2019.

- Min start som socialrådgiver var helt forfærdelig. Jeg er sikker på, at havde det ikke været for min modne alder, var jeg knækket og aldrig vendt tilbage til at arbejde som socialrådgiver med myndighed. Jeg sad helt alene med mine sager, fik ingen overlevering eller oplæring i DUBU, som jeg aldrig havde arbejdet i før. Jeg havde en mentor, men hun var selv presset og havde ikke overskud til at skulle oplære endnu en nyuddannet, og efter kort tid blev min leder også sygemeldt med stress.

- Det var en svær periode, som næsten kostede mig troen på, at jeg kunne bruge min nye uddannelse. Jeg endte med at være sygemeldt i ni måneder, mistede min selvtillid og troen på, at jeg kunne blive en dygtig rådgiver - ja, i det hele taget, at jeg kunne arbejde som socialrådgiver.

- Her to og et halvt år senere er jeg heldigvis stadig socialrådgiver - i en anden kommune - og jeg elsker det. Men min kedelige start i faget har sat sine spor, og jeg kæmper med selvtillid i forhold til min faglighed.

SKRÆMT VÆK FRA FAGET

Socialrådgiver, 29 år, uddannet i 2022.

– Jeg har valgt at læse videre, så jeg forhåbentligt kan vælge en anden vej end socialrådgiver-vejen. Mit første job har virkelig skræmt mig væk fra faget.

– Da jeg startede på min arbejdsplads, fik jeg fra dag nummer to adgang til min fulde sagsstamme på mere end 25 borgere. Langt de fleste af sagerne var allerede fristoverskredne, men jeg tænkte, at der nok var nogen, der skulle hjælpe mig i gang med dem. Det, fandt jeg hurtigt ud af, ikke var tilfældet.

– Der var sat et introprogram op for de første to uger, men programmet føltes mere som en måde, hvor ledelsen kunne krydse af, at de nye medarbejdere var blevet lært op, fremfor en brugbar indføring i it-systemer og de mange forskellige arbejdsprocesser. Samtidig skulle jeg holde borgermøder med unge mennesker og deres forældre uden nogen form for oplæring eller supervision.

MIN MENTOR GJORDE MIG TRYK

Socialrådgiver, 27 år, uddannet i 2022

– Jeg startede i sygedagpengeafdelingen sammen med to andre nye, og vi deltes om to mentorer i tre måneder. De underviste og oplærte os i alt, vi lyttede med på deres borger-samtaler. Da jeg begyndte at have mine egne sager, var de med på møderne, og jeg havde mentortid, hvor jeg kunne sparre med dem.

– Da jeg søgte arbejde, stod jeg med to jobtilbud på hånden, og det blev arbejdsgiverens løfte om en grundig oplæring, der gjorde udslaget. Det andet sted sagde ledelsen, at de ikke havde mulighed for at give mig en mentor, og min mavefornemmelse sagde mig, at jeg ikke ville blive lært grundigt op der. Det er jeg blevet i mit nuværende job, hvor jeg har været, siden jeg blev færdiguddannet, og jeg har aldrig fortrudt. Selv om alting var så nyt i de første tre måneder, gik jeg altid glad og tryk på arbejde, for mine mentorer var altid lige ved mine side.

DS' KAMPAGNE #EN GOD START

Med kampagnen #En God Start ønsker Dansk Socialrådgiverforening at sætte fokus på de positive effekter af en god oplæring:

Bedre arbejdsmiljø

42 procent af de nyuddannede føler sig stressede. Når det resulterer i sygefravær, så øger det travlheden blandt alle kollegaerne. Støtte i opstarten forebygger sygefravær og forbedrer arbejdsmiljøet for alle.

Højere faglighed

Når de nyuddannede fagfæller får en grundig introduktion og god mulighed for at få sparring om egen praksis, så højner det fagligheden på arbejdspladsen – til gavn for både de ansatte og borgerne.

Stærkere tilknytning til faget

Hele 30 procent af de nyuddannede overvejer at forlade socialrådgiverfaget igen. Hvis man får tid til at lande godt i sit fag, så sænker det medarbejderomsætningen og styrker tilknytningen til faget.

I kampagnen #En God Start foreslår Dansk Socialrådgiverforening, at nyuddannede får:

Ret til grundig introduktion

Ret til mentor - med tid til mentoropgaven

Ret til færre arbejdsopgaver i starten

Du kan deltage i kampagnen på socialraadgiverne.dk/en-god-start

Signe Færch

Forkvinde for Dansk Socialrådgiverforening

Ditte Brøndum

Næstforkvinde for Dansk Socialrådgiverforening

ALDRIG ALENE

DA JEG SOM nyuddannet blev ansat i en familieafdeling, blev jeg overvældet: Ansvar, arbejdstempoet og de skæbner, som jeg mødte, krøb under huden på mig. Om natten kom tankemylderet. Alligevel kom jeg godt igennem mine første år som socialrådgiver. Men kun fordi jeg havde fast ugentlig supervision med Astrid, min erfarne kollega. Fordi jeg kunne græde ud hos min fagkoordinator, Mette, når en overlæge i psykiatrien havde overfuset mig til et

De fleste af os arbejder meget alene. I modsætning til mange andre faggrupper som pædagoger og sygeplejersker har vi ikke nødvendigvis en løbende dialog med hinanden. Derfor kræver det en indsats at skabe en faglig og social kultur, der underbygger et stærkt, kollegialt fællesskab. Når det ikke er på plads, går det ud over vores arbejdsglæde og trivsel – og vores nyuddannede kolleger bliver særligt hårdt ramt.

Derfor stiller vi nu krav til politikerne om, at nyuddannede får ret til grundig introduktion, færre arbejdsopgaver i starten og en mentor

Vi kan sikre, at ingen står alene på tærsklen til vores vigtige og givende fag.

netværksmøde. Og fordi Zanne var den skarpeste og mest omsorgsfulde mentor, man kan drømme om. Uden dem havde jeg følt mig uendeligt alene.

Sådan en start burde alle socialrådgivere få. Desværre er det ikke alle forundt. Langt fra.

Som du kan læse i temaet i dette blad, har hver tredje af vores nyuddannede kolleger ikke været igennem et introduktionsprogram på deres første arbejdsplads. Endnu flere har manglet en mentor. Det er sørgeligt og ekstremt bekymrende.

med tid til opgaven. Det er en forudsætning for, at vores nye kolleger ikke føler sig alene og at de bliver klædt ordentligt på til et fag, der er det bedste i verden, men også krævende og komplekst. Og det er nødvendigt for at sikre, at vi også i fremtiden har dygtige og engagerede kolleger.

Vi kan ikke gøre det let for de nyuddannede socialrådgivere. Det vil altid være krævende. Men vi kan sikre, at ingen står alene på tærsklen til vores meningsfulde, vigtige og givende fag.

Borgere beskriver dermed den mørke side af ressource-optimismen. De slår i bordet og insisterer på, at der er ting, de ikke kan, men de oplever at blive mødt af et overoptimistisk system, der rutinemæssigt kigger på dem og svarer: Du kan godt. De oplever, at de bliver talt ned til ved at blive talt op. I de tilfælde er der ikke brug for mere tro på borgernes ressourcer, men for mere tro på borgernes egne beskrivelser af mangler og vanskeligheder. Og for mere frihed hos de sagsbehandlere, som skal forsøge at finde den rette balance imellem borgeres ressourcer og problemer.

Mathias Herup Nielsen og Merete Monrad, lektorer i socialt arbejde ved AAU og tilknyttet forskningscenteret CUBB, Politiken, 19. juli i debatindlæg i Politiken.

I nogle familier er det helt normalt, at mor sidder med lillebror på armen og en mobil i hånden. Og så er der familier, hvor det aldrig kunne forekomme, fordi de voksne er hyper opmærksomme på ikke at skade barnets tilknytning. Vi kommer til at se et A- og et B-hold af børn, hvor nogle har fået kvalificeret opmærksomhed og omsorg, mens andre ikke har fået ret meget, som mangler vitalitet og vil gå som lidt usynlige mennesker gennem livet."

Nicola Nyhave, specialist i børnepsykologi, 2. august, Politiken.

Kære regering (...). Det er jeres ansvar at sikre, at vi er nok uddannede, så alle berørte borgere får den rette hjælp på det rette tidspunkt. Vi elsker vores arbejde og gør os umage hver dag for at gøre vores bedste. Men vi kan ikke gøre det uden jer. Kom ind i kampen, og gør noget! Nu!

Sisi Ploug Pedersen, socialrådgiver og generalsekretær HOME-START Familiekontakt, **Pia Lieberknecht** socialrådgiver og adjunkt, VIA University College samt socialrådgiverne **Matilde Dueholm, Helene Flinholm Back, Stella Meyer Olesen**, som er bestyrelsesmedlemmer i Dansk Socialrådgiverforening Region Nord.

Mistrivsel, ensomhed og mentale problemer fylder desværre mere og mere. Danmark er ved at miste grebet om 40.000 unge i alderen 18 til 29 år, som ikke er en del af et fællesskab på en uddannelsesinstitution, på arbejdsmarkedet eller i civilsamfundet. Noget nyt skal gøres fremfor klientgørelse og fantasi- og bevidstløse krav og sanktioner.

Kim Nøhr Skibsted, fondsdirektør i Poul Due Jensens Fond (Grundfos Fonden), 1. august, Berlingske.

Løsningen er totalt kedelig og forudsigelig: Markant flere ressourcer, altså kvalificeret personale og så mindst 50 procent flere sengepladser. Nu. I dag udskriver vi jo patienter, der ikke er færdigbehandlede, om fredagen, så vi har senge klar til dem, der kommer i weekenden og er endnu mere syge.

Hans Henrik Ockelmann, overlæge og leder på retspsykiatrisk afsnit på Psykiatrisk Center Sct. Hans.

Mie Vode Moll
Forkvinde, Region Syd

Rasmus Balslev
Formand, Region Øst

Trine Quist
Formand, Region Nord

Mette Louise Brix

Karina Rohr Sørensen

Lone Engels

Louise Marie Friis

ET SPØRGSMÅL OM RESSOURCER

”OFTE ER FLERE ressourcer det første, der bliver tænkt på, men der er flere håndtag at skrue på”. Sådan sagde formanden for social- og sundhedsudvalget i Varde Kommune, da hun i juni blev interviewet af TV Syd om et højt sagspres blandt socialrådgiverne.

I artiklen og i den efterfølgende nyhedsudsendelse fortalte både vores fællestillidsrepræsentant i Varde, Michaela Lindblad, og jeg om, hvordan det påvirker sagsbehandlingen, når socialrådgivere sidder med flere sager end det, DS anbefaler.

I Varde drejer det sig om helt op til 150 sager på voksenhandicapområdet, hvilket ligger langt fra de 55-70 sager, som Dansk Socialrådgiverforening (DS) anbefaler i sine vejledende sagstal. Og selv om der sikkert er ”nogle arbejdsgange, der skal forbedres”, som udvalgsformanden siger, så kommer vi simpelthen ikke uden om, at det også handler om ressourcer. Det er helt uforståeligt efter mange års debat om sagstal, stress og investeringer i socialt arbejde, at mange kommuner fortsat ikke sikrer os rimelige arbejdsvilkår.

Der er ingen tvivl om, at kommunernes økonomi er presset. Samtidig ved vi, at både medarbejdere, borgere og kommunernes økonomi

betaler en høj pris, når kommunerne sparer på socialområdet. Vi socialrådgivere og vores borgere oplever mange steder mangel på tid og passende tilbud, og den manglende tid til forebyggende indsatser og god sagsbehandling skubber blot udgifterne ud i fremtiden med renters rente.

” Vi oplever mange steder mangel på tid og passende tilbud.

Jeg ser frem til den dag, hvor det vitterligt ikke handler om ressourcer. Indtil da skal vi fortsætte med at råbe op, hver gang vi bliver presset til at løbe så hurtigt, at det går ud over vores faglighed og helbred.

Men jeg tror på, at det nytter, og at vi kan lykkes. Flere steder ser jeg kommuner, som behandler indstillinger om at fastsætte eller sænke sagstal. Arbejdstilsynet anvender aktivt DS’ vejledende sagstal, når de vurderer, om sagspresset er for stort. Medierne har også fokus på kommunernes sagstal.

I efteråret bliver DS’ vejledende sagstal revideret efter en rundspørge blandt tillidsvalgte, og jeg glæder mig helt vildt til at drøfte og implementere dem i samarbejde med jer medlemmer, de lokale ledelser og kommunalpolitikere.

Tre hotdogs med det hele

Der var intet hus at vende hjem til, intet af hans tøj tilbage, ingen kat. Hans bror havde lige været på besøg på Hospice Sydlyn med besked til ham om, at hans hus var ubeboeligt, at hans tøj var smidt ud, og at hans kat var blevet aflivet. Han var vant til at passe sig selv. Hans hus og tøj var mere rodet og urent end gennemsnittet, men det var hans. Hans kat var aflivet – uden at han vidste det. Tilbage sad han i hospitalskjorten – selv det talte sprog kunne han ikke bruge frit længere på grund af kræften i halsen.

Han havde kaldt mig ind på stuen, og der var plads til de følelser af vrede, sorg og afmagt, som væltede op i ham. Jeg italesatte de følelser, som jeg så hos ham, og fangede hans ellers undvigende blik.

”Er der noget, du godt kunne ønske dig?” Jeg nåede slet ikke at tænke over mine ord, før de fløj ud af munden. Jeg fornemmede, at spørgsmålet kunne bringe os mange steder hen. Han kiggede på mig som om, at han lige skulle se, om jeg virkelig mente det. Jeg fastholdt hans blik, jeg vidste, at jeg ikke kunne trække mit spørgsmål tilbage, selv om det bragte os ud i ukendt land.

Han trak opgivende på skuldrene og sagde stille: ”En pølsevogn”.

”Hvad skal du med en pølsevogn?”, spurgte jeg.

”Have en ristet hotdog med det hele”, hviskede han.

”Det kan jeg godt skaffe til dig,” lovede jeg.

”Kan du?” sagde han helt forbavset.

”Ja, skal du kun have en?” spurgte jeg.

”Nej, tre hotdogs” svarede han med et smil. For første gang så jeg lidt spil i hans øjne, og han lavede spontant fingerkys til mig.

Hans smil varmede enestuen op, og jeg rakte spontant ud efter hans senede skulder og gav den et klem.

Han nåede at få sine tre hotdogs, inden han døde. Det krævede tværfagligt samarbejde: Hospicekokken lavede tre små hotdogs specielt til ham. De blev skåret i små bidder, og gafflen blev ført til hans mund af plejepersonalet, mens han nød hver en bid, selv om det krævede tid og anstrengelse af ham. ♦

Trine Schultz

Professor (mso) i Socialret ved AAU, Social-, Public- and Administrative Law Research Centre. Forsker i socialforvaltningsret, med særlig fokus på børne- og ungeområdet

Søren Blæsbjerg

Studielektor i Socialret ved AAU, SPARC, Social-, Public- and Administrative Law Research Centre. Forsker i socialforvaltningsret, med særlig fokus på udsatte-, handicap- og ældreområdet

John Klausen

Professor (mso) i Socialret ved AAU, Social-, Public- and Administrative Law Research Centre. Forsker i socialforvaltningsret, med særlig fokus på forsørgelse og beskæftigelse

Retten til socialpædagogisk bistand eller hjemmehjælp

Borgere med en betydelig funktionsnedsættelse eller særlige sociale problemer skal i så vidt muligt omfang kunne leve og udfolde sig som andre. Men skal hjælpen bevilges som socialpædagogisk støtte eller som personlig og praktisk hjælp?

FORARBEJDERNE I forbindelse med indførelsen af retten til socialpædagogisk bistand i 1998 (L 229, 1996-97) havde blandt andet fokus på afgrænsningsproblematikkerne i forhold til retten til hjemmehjælp, hvor det fremgår, at der er en glidende overgang mellem praktisk hjælp (servicelovens § 83) og socialpædagogiske ydelser (servicelovens § 85).

Snitfladeproblematikkerne har givet anledning til problemer i praksis, og denne klumme har til formål at belyse de forskelle, der er på bestemmelsen, og hvornår hjælpen skal visiteres efter § 83 eller § 85. Servicelovens § 83 afgrænser den hjælp, som ydes efter bestemmelsen, idet det fremgår, at der kan ydes hjælp til "praktiske opgaver", "personlig hjælp og pleje" samt "madservice". Der findes ikke samme afgrænsning i servicelovens § 85, hvorfor hjælpen ikke afgrænses i forhold til opgavens art.

Ankestyrelsen har lagt til grund, at den konkrete hjælp efter § 85 eksempelvis kan

være hjælp til at åbne post og få reageret på breve, hjælp til at planlægge og overholde aftaler med for eksempel bank, læge, jobcenter eller det psykiatriske behandlingssystem og hjælp til at bryde social isolation (principmeddelelse 6-18), fritidsaktiviteter som for eksempel fodbold og biografture samt tage på en kæresteferie (principmeddelelse 29-17), hjælp i omklædningsrummet og guidning og støtte i vandet i forbindelse med lægeordineret bassintræning (52-15), vejledning, rådgivning og hjælp til at udføre dagligdagens gøremål (63-17), men også hjælp til madlavning, indkøb, rengøring og tøjvask m.v. – jf. den kasserede principmeddelelse 78-14 (som er indarbejdet i 6-18), hvor det fremgår, at en borger skulle have socialpædagogisk bistand til at strukturere og udføre dagligdagsopgaver som oprydning, tøjvask, madlavning og rengøring samt forbedre den sociale kontakt.

Der er således et vist sammenfald mellem ydelserne i servicelovens paragraf 83 og 85. Den relevante bestemmelse skal altså vurderes ud fra formålet med hjælpen og borgerens behov. Det er således væsentligt at have fokus på, hvilken hjælp der samlet set tilgodeser borgerens behov bedst, herunder om der er et optrænings- eller udviklingspotentiale hos borgeren.

I Ankestyrelsens principmeddelelse 10-19 fremgår dette fokuspunkt ikke tydeligt. Ankestyrelsen mente i sag 1, at kommunen skulle vurdere, om servicelovens § 83 var den relevante bestemmelse, da opgaven ikke blev udført af den socialpædagogiske støtteperson, da personen ifølge kommu-

nen ikke måtte hjælpe med selve udførelsen af opgaven.

Ankestyrelsen inddrager ikke, om der er et tilstrækkeligt udviklings- og optræningspotentiale hos borgeren, herunder om hjælpen skal bevilges efter servicelovens § 85 – uanset at den pågældende ikke selv kan udføre opgaverne. Socialpædagogisk bistand kan således også bestå af den faktiske udførelse af opgaverne.

I vurderingen af, om en person har behov for socialpædagogisk bistand, skal der i skønnet ifølge forarbejderne (L 229, 1996-97) overvejes, om målgruppen samlet set i "højere grad kan gøre brug af samfundets almindelige tilbud", "opnå en mere aktiv livsudfoldelse" og får "støtte med henblik på de pågældendes muligheder for selv at klare dagligdagen" gennem hjælpen. I principmeddelelse 10-19, sag 1 havde borgeren svært ved at overskue hverdagen og få planlagt alle sine gøremål og få dem udført, hvilket kunne tale for, at der var et behov for socialpædagogisk støtte.

Jeg har ikke set den konkrete sag, men det, at Ankestyrelsen ikke italesætter udviklingsperspektivet i den konkrete sag, kan skabe uklarhed om anvendelsen af servicelovens § 85. Det er min vurdering, at forinden hjælp efter § 83 kan komme på tale, forudsættes det, at udviklingsmuligheder og optræningsmuligheder er afklaret og udtømt, og at der er faglig dokumentation for, at der ikke er et tilstrækkeligt udviklingspotentiale. I så fald vil servicelovens § 85 være den relevante bestemmelse – uanset om opgaven vedrører posthåndtering, rengøring, indkøb eller tøjvask m.v.

DET SIGER LOVEN Servicelovens § 83

Kommunalbestyrelsen skal tilbyde

1. personlig hjælp og pleje,
2. hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet og

3. madservice.

Stk. 2. Tilbuddene efter stk. 1 gives til personer, som på grund af midlertidigt eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke selv kan udføre disse opgaver [...]

Servicelovens § 85

Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp, omsorg eller støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder til personer, der har behov herfor på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

DEBAT

Du kan maile til
redaktionen@socialraadgiverne.dk

Deadline for læserbreve til nr. 6-23 er 10. september klokken 9.00. Maks 1900 anslag inkl. mellemrum.

FAT MOD!

Af Bente Elton Rasmussen

Formand for Handicapfaggruppens bestyrelse,
Dansk Socialrådgiverforening

Som socialrådgiver kan man let blive trist til mode over nyhederne. Velfærden er udfordret, retssikkerheden truet og socialområdet presset. Undersøgelser viser det. Interesseorganisationer og støttegrupper italesætter det. Politikerne kræver handling. Og midt i skudlinjen står vi, socialrådgiverne! Det rammer. Selv om jeg

” Tak til forældregruppen for deres læserbrev.

ikke arbejder i en kommunal forvaltning, går det mig på, når jeg læser eller hører ”dårligt nyt” om borgerne og mine fagfæller rundt om i landet.

Men i februar i år skete der noget, som gjorde mig glad. En forældregruppe til børn og unge med funktionsnedsættelser fra Viborg kontaktede mig, fordi de ville skrive et læserbrev til Viborg Stifts Folkeblad. De var frustrerede over den hjælp, eller mangel på samme, de blev mødt med i Viborg Kommune.

Men deres tilgang var ikke kritik af socialrådgiverne. Tværtimod. Overskriften på deres læserbrev var nemlig ”Kære sagsbehandlere i Familieafdelingen: Vi er

bekymrede for jer!” Dansk Socialrådgiverforening og jeg bidrog med sagstal og andre faktuelle oplysninger, mens resten af læserbrevet udelukkende var udtryk for forældregruppens ord og holdninger.

Forældrene roser de enkelte socialrådgivere for deres faglighed og engagement og retter kritikken mod de organisatoriske og politiske rammer, som socialrådgiverne arbejder under. Den samme kritik har vi i Handicapfaggruppen og Dansk Socialrådgiverforening fremført gang på gang. Så fat mod, kære socialrådgiver. Det er selvfølgelig lettere sagt end gjort. Men vi er ikke alene i vores kamp for bedre forhold for de mennesker, vi hver dag går på arbejde for at gøre en positiv forskel for. Forældregruppen afslutter med et ”Pas på dig selv, kære sagsbehandler”. Fra mig skal lyde et: Fortsæt jeres gode arbejde derude, socialrådgivere! Vi er mange både socialrådgivere, borgere og – forhåbentlig – politikere, der ønsker bedre vilkår for borgere med funktionsnedsættelser. Tak til forældregruppen for deres læserbrev – og for at bakke os op. ◆

MIT ARGUMENT

Har du et **skarpt argument** på max. 700 anslag inkl. mellemrum, så skriv til os på argument@socialraadgiverne.dk

Malene Thackrah

Næstforkvinde for Region Øst
i Dansk Socialrådgiverforening

SÆT PENGE AF TIL VIKARER

Mange kommunale budgetter er så stramme, at der ikke er råd til at hyre vikarer til at tage over for sygemeldte medarbejdere. På den måde vokser de sociale problemer sig større og øger risikoen for, at de udsatte mennesker bliver sat i en yderligere udsat position.

Det skaber belastning på de tilbageværende medarbejdere og rammer borgerne, som oplever et fortravlet system.

Min opfordring er, at politikere i kommunerne griber til handling. Der skal sættes penge af til vikarer, som skal dække det sygefravær, som vi ved, kommer, og vi skal kigge på de strukturelle årsager til sygefraværet, så færre bliver syge.

Teksten er et uddrag fra debatindlægget ”Når sygefravær i det kommunale ikke vikardækkes, bliver endnu flere ansatte syge”, bragt 4. august i Information.

DU GJORDE HVAD DU KUNNE - DU VAR DER BARE I ALT FOR KORT TID”

Gennem en kaotisk barndom med massivt omsorgssvigt i familien har **Mellissa Hussein** mødt et ukendt antal velfærdsmedarbejdere. En af dem er socialrådgiver og lektor **Louise Harkes**, som blev meget berørt, da hun læste Mellissa Husseins bog om sin opvækst og det tragiske bandedrab på lillebroren Ari. **De to mødes efter 20 år** til en snak om, hvorfor Mellissas familie var så svær at hjælpe, og hvad andre kan lære af deres forløb.

r du Louise ...?

Med sin hvide habitjakke, store, brune øjne og blændende smil lyser Mellissa Hussein det halvdunkle caférum op som en projektør, mens hun nysgerigt nærmer sig en anden kvinde med langt lyst hår bagest i rummet. Kvinden har rejst sig fra sin stol og kanter sig ud fra bordet, tydeligt lige så opsat på at komme Mellissa i møde.

Af Tina Juul Rasmussen
Foto: Lisbeth Holten

For 20 år siden var Louise, som hedder Harkes til efternavn, socialrådgiver for Mellissas familie. Mellissa var dengang 12 år. De to har ikke set hinanden siden.

– Hvor er det godt at se dig! Louise kvitterer med et mindst lige så stort smil. De to kvinder krammer hinanden, som man gør med et andet menneske, som på én gang er vildt fremmed og samtidig utrolig betydningsfuldt.

– Men kan du overhovedet huske mig – du har jo haft et hav af socialrådgivere, pædagoger og kontaktpersoner siden dengang, vil Louise Harkes vide.

– Jeg kan huske, at du var en af de søde. Du var der bare i alt for kort tid, svarer Mellissa Hussein.

Smadrede møbler, skidt og møg

Få hundrede meter fra caféen, hvor Mellissa Hussein og Louise Harkes har kastet sig ud i et gensyn og et tilbageblik på en families tilnærmelsesvis opløsning,

ligger Vesterbrogade 128. Her boede Mellissa Hussein sammen med sin mor Malaka, sin storesøster Mediyah og sin lillebror Ari i nogle vigtige ungdomsår.

”Når jeg skal være romantisk omkring min barndom, kalder jeg lejligheden på Vesterbrogade 128 for Villa Villekulla. Det er sådan et sted, hvor man må ligge med sko på i sengen, og hvor andre børn vader ind og ud, fordi døren altid står åben (...). I Villa Villekulla ventede kaos lige inden for døren. Ikke et hyggeligt rod i træ og pastelfarver som i svensk børne-tv. Det her var en misligholdt anvisningsbolig med smadrede møbler og bunker af tøj og ting overalt (...).

Der var to værelser, et til mor, et til os børn. Børneværelset havde blå vægge, og midt på gulvet var der en stor brandplet, fordi vi en dag havde tændt bål i lejligheden. Der stod to senge overfor hinanden, med knækkede lameller, fordi vi havde hoppet i dem. Man kunne ikke rigtigt sove i dem, og vi trak i stedet madrasserne ned på gulvet og sov sammen under de selvlysende stjerner i loftet.

Værelsets kæmpe skab stod skævt og fyldt, så tøjet nærmest væltede ud. Det var ikke lagt, men proppet derind, rent og beskidt blandet, nyt og gammelt. Det lugtede hengemt.

Du synes måske det lyder som en karikatur. Men det er, fordi du ikke selv har prøvet at bo et sted, hvor børnene bestemmer. Vi smed ikke pizzabakkerne med skorper og de tomme dåser med slatter ud. Vi skubbede dem ind under sengen. Brugte glas og

tallerkener med bestik og gryder med rester – samme vej. Ind til bamserne og legetøjet. Masser af ting og tøj og skidt og møg”.

Sådan beskriver Mellissa Hussein hjemmet på Vesterbro i København i sin bog ”Fanget i familien. Drabet på min bror og min kamp for et andet liv”. I bogen op-runder hun i detaljer både sin mors historie, sin egen og to søskendes opvækst med en voldelig far, massive omsorgssvigt og et årelangt møde med et kommunalt system, som så mere eller mindre magtesløst til.

Drømmen om et normalt liv

Men kampen for et andet og bedre liv end det, hun kommer fra, er lykkedes for Mellissa Hussein. I dag bor hun med sine to sønner på tre og fire år i en lejlighed, har haft job inden for salg og marketing i nogle år, men er i øjeblikket vært på podcasten SØSTRE, der handler om at give en stemme til flere kvinder, som har levet på kanten af samfundet. Hun er også i gang med en mulig tv-dokumentar og er selv engageret i projekter for at hjælpe andre kvinder til et bedre liv.

– Jeg tænker, at jeg faktisk har brudt den sociale arv. Jeg kan godt se, at min mor gjorde en masse ting forkert – og har ladet os børn alene alt for tidligt, alt for mange gange. Jeg har hele tiden vidst, at jeg ikke ville det liv – jeg ville have et normalt liv, det har jeg drømt om helt fra barnsben. Jeg drømte om en normal mor, far og søskende, at vi ikke var udsat for vold, at jeg kunne følge med i skolen. Jeg savnede struktur og orden. Med tiden fandt jeg ud af, at vi var en anderledes familie.

Vejen til det sted, hvor Mellissa Hussein befinder sig i dag, har været brolagt med skiftende anbringelser på døgninstitutioner, observationshjem og akutinstitutioner sammen med en stribe af skoleskift. Som teenager beskyttede hun sig selv bag en voldsom vrede og aggressiv adfærd og udviklede et massivt hashmisbrug. Men drabet på hendes bror, at blive mor til to sønner og arbejdet med bogen om familiens historie har været med til at sætte retning på det, hun har drømt om, siden hun var en lille pige: Et normalt liv.

– Så selv om jeg er faldet og har slået mig mange gange, har jeg også været heldig at møde gode mennesker – blandt andet den mand jeg forelskede mig i, blev gift med og fik børn med. Han er en god dreng fra Jylland, som aldrig har været på kant med loven. Jeg har også haft andre rollemodeller og en god kontaktperson på en døgninstitution, hvor jeg virkelig følte mig set. Så alt i alt går det mig godt, og jeg er virkelig blevet klogere under arbejdet med min bog. Men jeg er ked af, at jeg har mistet så meget – mange skæbner

– Fordi din far havde gjort noget meget slemt mod din mor, var vores narrativ, at vi skulle støtte din mor. Og så ’glemte’ vi lidt jer børn, fortæller Louise Harkes, socialrådgiver, ph.d. og lektor ved Professionshøjskolen Absalon

er gået tabt. Det har været sindssygt hårdt, og jeg er også blevet skilt i processen med at finde mine egne ben, fortæller hun.

Lovede guld og grønne skove

Mellissa Hussein's mor, Malaka, er kurder fra Syrien. Som 16-årig bliver hun tvangsgiftet og gravid med Mellissas far, som lokker med guld og grønne skove i Danmark, hvor han bor. Malaka kommer hertil et par måneder inden, hun skal føde deres første barn, Mellissas storesøster Medyiah. Hun får et chok, da hun opdager, at han bor i ”en sand rædsel af et betonbyggeri i syv etager, hvor min far boede på et klubværelse” i en forstad til Odense, som Mellissa Hussein fortæller i bogen.

Jeg kan huske at en af mine kollegaer sagde: "Oh my god - har du fået den sag?"

Louise Harkes, socialrådgiver, ph.d. og lektor ved Professionshøjskolen Absalon.

Volden mod Malaka starter den dag, de bliver gift, og rammer senere også alle tre børn, selv efter forældrene er blevet skilt. Børnene har i alle årene samvær med deres far, også selv om det er kendt i systemet, at der er vold i familien. Vold, som børnene gang på gang er vidne til og også selv udsat for. Mellissa Husseins fortolkning er, at deres mor trængte til aflastning fra en hverdag med tre små børn.

"Han var som et rovdyr. Han boksede hende i hovedet og på kroppen med knyttede næver, så hendes ansigt blev blodigt, og han rev hende i håret og stak en hånd ned i skridtet på hende og vred rundt. Det hele for øjnene af sine egne børn. Jeg tror slet ikke, han ænsede, at vi eksisterede. Han var alene i verden med min mor dér på gulvet. Det var ham mod hende. Det slog klik, og jeg var ikke i tvivl om, at nu ville han slå hende ihjel. (...) Det var, som om min mor var klar til at dø. Hun gjorde ikke så meget modstand længere. Hun var groggy af halsgrebet og slagene, og hun havde kastet op ud over sig selv. Ari og jeg havde opgivet og så lammede til, mens hans pressede hendes overkrop ud over gelænderet (på altanen, red.)".

Sådan beskriver Mellissa Hussein en af de værste oplevelser, hun selv var vidne til. Hun var syv år gammel, lillebror Ari fem år. Faren blev sigtet for drabsforsøg, men blev frikendt.

Dræbt som 24-årig

I løbet af deres opvækst er alle tre børn og deres mor i kontakt med en lang række socialrådgivere, pædagoger, psykologer og kontaktpersoner, forbi akutboliger, opholdssteder og skoler. Deres mor magter ikke at tage sig ordentlig af børnene, som stort set passer sig selv, mens hun prøver at overleve økonomisk og praktisk med skiftende mænd, der enten slår hende eller er kriminelle.

For lillebror Ari ender det helt galt. Som teenager bliver han rekrutteret til bandemiljøet i København. Han får sin første dom for vold og anden kriminalitet som 15-årig, rejser senere til Syrien som kriger og kæmper på kurdernes side mod IS, men vender tilbage til en bande omkring Blågårds Plads på Nørrebro. I marts

2018 bliver Ari skudt og fundet i Valbyparken. Han blev blot 24 år gammel. Drabet er stadig uopklaret.

Mellissa har i dag hverken kontakt med sin store-søster eller sin far. Deres mor bor stadig i København og har fået førtidspension. Under arbejdet med bogen har Mellissa Hussein talt meget med hende om sin opvækst og alt, hvad der er sket – ligesom hun har endevendt sagsakter, politirapporter, domme og mange andre offentlige dokumenter, der kunne bidrage med detaljer om hendes familie og ikke mindst drabet på hendes lillebror.

'Powerbørn'

Bogen er den direkte anledning til, at Mellissa Hussein og Louise Harkes nu sidder og taler sammen på caféen, ikke langt fra Villa Villekulla-lejligheden. Louise Harkes læste bogen, da den udkom og kunne straks genkende familien.

– Jeg blev både meget rørt over at læse, hvor svært I havde haft det – og ked af, ramt af, at vi som system ikke havde formået at hjælpe jer bedre, fortæller hun og husker:

– Da jeg fik jeres sag, var jeg nyuddannet socialrådgiver, 24 år gammel og har fået drømmejobbet indenfor børnefamilieområdet, som jeg gerne ville arbejde med. Jeg kan huske, at en af mine kollegaer sagde "oh, my god – har du fået den sag?!". I var velkendte i systemet, en vanskelig sag, men det skræmte mig ikke. Det var først, da jeg var kommet i gang, at jeg blev overvældet af kompleksiteten. Jeg havde 35-40 sager, men jeg brugte ret meget energi på jer.

– Men hvordan var vi som børn, vil Mellissa Hussein vide, – var vi stille eller ...?

– Da jeg fik sagen, havde den tidligere sagsbehandler forsøgt at få jer anbragt, men kommunen havde besluttet, at det skulle I ikke. Så mine rammer for at hjælpe jer var forebyggende foranstaltninger. Det betød, at der var en familiebehandler i hjemmet og en kontaktperson på Ari, som blandt andet skulle støtte ham i at gå til fodbold. Ari var en smaddersød og helt almindelig lille dreng, var mit umiddelbare indtryk. Men jeg husker også, at du og din søster var 'powerbørn'. I var mere udadreagerende, ligesom jeres mor, og lavede ballade, svarer Louise Harkes.

Mellissa Hussein nikker. Det kan hun sagtens huske.

– Vi børn mistede jo tilliden til de voksne over tid og lærte meget hurtigt ikke at fortælle, hvordan vi havde det. Men jeg kan huske, at inden jeg blev anbragt første gang som 13-årig, savnede jeg at have en kontaktperson, jeg kunne tale med, og som kunne mødes med mig et par gange om ugen. Jeg var jaloux på de børn, som havde det. Det ville også have gjort det nemmere for sagsbehandlerne at finde de rigtige tilbud til mig – for hvem var jeg? Selv om jeg var så ung, var jeg jo klog på livet, men det hele var bare svært for mig. Der var ikke noget normalt hos os. Jeg ville gerne gå i skole, men det var ikke normalt. Det var normalt at hænge ud på gaden med de andre ballademagere.

– Jeg tror, at vores perspektiv som socialrådgivere var, at fordi din far havde gjort noget slemt mod din mor, var vores narrativ, at vi skulle støtte hende. Og så 'glemte' vi lidt jer børn. Vi fik øje på, at her var en mor, som elskede jer rigtig meget – og det kom til at fylde mere, end hvad det reelt betød, vurderer Louise Harkes.

I dag forsker hun i socialt arbejde og underviser socialrådgiverstuderende, hvor hun blandt andet bruger Villa Villekulla-uddraget af Mellissa Husseins bog.

– Som socialrådgiver er det vigtigt at have hele sit sansesystem med, når man observerer. Når der ser sådan ud og lugter sådan i en lejlighed, bør alarmklokkerne jo ringe. Her skal blikket ikke kun være på at støtte mor i at blive en bedre mor, siger hun.

– Men når hun var den gode mor, var hun jo hele vores verden. Så jeg ville ønske, at vi var blevet anbragt sammen med hende et sted, hvor man kunne have guidet hende sammen med os. Hun kom jo fra et helt andet sted – vi fik ikke børstet tænder, fik ikke rent tøj på og kom ikke i skole. Jeg fik først gode relationer til andre voksne, da jeg blev anbragt som 13-årig. Indtil da handlede alt om min mor og hendes behov. Og vi blev set som 'retardedede' og blev fysisk fastholdt, når vi reagerede på noget, i de skoler vi gik på, siger Mellissa Hussein.

Stor udskiftning

Trods det omsorgssvigt og den vold, hun selv og hendes søskende har oplevet, fra de var helt små, peger Mellissa Hussein ikke en vred og anklagende finger mod systemet. Hun mener dog, at hvis hendes mor havde fået hjælp sammen med sine børn, ville tingene måske have udviklet sig anderledes.

– Jeg kan godt se, at man forsøgte at hjælpe os – forsøgte at hjælpe min mor. Men sagsbehandlerne og kontaktpersonerne var der ikke så længe ad gangen, og de glemte at høre os børn: Hvad oplevede vi, hvad

ønskede vi? For eksempel når hjemme-hos'eren kom på besøg, blev vi sendt ind på værelset, mens hun og min mor sad ude i køkkenet og ordnede en masse papirer, husker hun og fortsætter:

– Jeg ville ønske, at de allerede efter den første gang, hvor vi overværer, at min far gennembanker min mor, og vi troede, at hun skulle dø, havde beholdt os et sted sammen med vores mor og havde observeret os. De var heller ikke gode til at hjælpe min mor – de prøvede økonomisk, men det handlede om andet end penge, når en kvinde råber og skrider, som hun gjorde. Min mor var en ung mor, hun kunne ikke sproget, og hun var dårlig til at spotte mennesker, som ikke var gode for hende, blandt andet de mænd, hun mødte. Hun var også skrækslagen for, at vi skulle blive anbragt og misbrugt – hun hørte så mange skrækhistorier.

'Frontstage' og 'backstage'

Men hvorfor var det så svært at hjælpe jer som familie, tror du?

– Berøringsangst. Jeg tror, de var bange for at gå tæt på os. Og så det med, at der var så mange ting, vi børn ikke turde tale om. Når vi endelig betroede os til en voksen, endte det altid med, at de talte om, at vi skulle anbringes, og det gjorde jo vores mor helt vanvittig. Derfor sagde vi ikke noget, siger Mellissa Hussein, som i bogen beskriver, at hendes mor flere gange truede med selvmord, når anbringelse af børnene kom på tale.

Louise Harkes forklarer, at det var svært at få det fulde overblik over omsorgssvigtet.

– Jeg synes, at Mellissas sag viser, at der er en 'frontstage' og en 'backstage' i sådan en familie. I bogen beskriver du 'backstage' i detaljer, men det, vi socialrådgivere så, var jo kun en hundrededel af svigtene. Vi er der i én time, de øvrige 23 timer er vi der ikke. Så derfor får vi aldrig det fulde overblik. Og som du selv siger – som børn havde I fået mundkurv på. Vi så som sagt en mor, som kæmpede for og ville sine børn. Hun mødte meget ofte op i socialforvaltningen. Jeg kan huske, at jeg blev hentet ned, og hun var ikke sådan en forælder, der lod sig afvise. Hun trådte tæt på og krævede noget af os. Men det er selvfølgelig ikke godt nok. Derfor er jeg også både berørt og ked af, at vi ikke formåede at hjælpe jer bedre.

Mellissa Hussein responderer:

– Det har jeg talt meget med min mor om – at hun ofte gik til kommunen og bad om hjælp, men ikke fik den. Hun oplevede, at det eneste, de gik op i, var, om der var rent. Eller om vi skulle anbringes, siger hun og er også nysgerrig på at høre 'systemets' perspektiv på de vrede borgere:

Mellissa Hussein,

31 år. Mor til to drenge på tre og fire år. Student fra handels-skole og uddannet pædagogisk assistent. Har arbejdet med salg og marketing i flere år. Arbejder også som selvstændig foredragsholder og kontaktperson for børn og unge. Vært på podcasten SØSTRE på Podimo. Forfatter til bogen "Fanget i familien. Drabet på min bror og min kamp for et andet liv" (Grønningen 1, 2022).

Læs mere om Mellissa Hussein og hendes bog på mellissahussein.com

Louise Harkes,

44 år. Uddannet socialrådgiver og har blandt andet arbejdet i Københavns Kommune som socialrådgiver for Mellissa Husseins familie og senere som leder. I dag ph.d. og lektor ved Professionshøjskolen Absalon, hvor hun forsker og underviser i børn og unge i udsatte positioner med fokus på kommuners organisering, sagsbehandling, myndighedsbeslutninger og anbringelse.

– Hvis jeg havde haft et had til jer som system, ville du så have mødtes med mig i dag?

– Ja, jeg er altid nysgerrig på, hvad I tænker. Jeg møder mange unge, som siger ”fuck systemet”. Som forsker eller tidligere sagsbehandler har jeg ikke brug for ros. Jeg har brug for forståelsen af, hvorfor vi fejler, og hvor vi kan gøre det bedre. Her er plads til alle følelser, og det er fuldt berettiget at være vred på systemet og sige: ”Hvorfor så I mig ikke, hvorfor gjorde I ikke noget?”, siger Louise Harkes.

Mellissa Hussein kvitterer:

– Du er så sej! Det er så fedt, at du vil være med til at sætte fokus på det her. For ti år siden ville jeg have sagt ”fuck jer”, og jeg har det stadig sådan en gang imellem, men nu bruger jeg min sunde fornuft. Det er bogens fortjeneste. Jeg har været i gang med den så længe, og det har også givet mig en forståelse for jer. Jeg er blevet meget klogere på det hele.

Følelse af afmagt

Louise Harkes har også et spørgsmål til Mellissa Hussein:

– Var det okay, at jeg skrev til dig på Facebook, da bogen udkom? Som familie har I jo været med mig i tankerne, selv om jeg kun havde jer i et år. Men I var ikke bare et nummer eller endnu en sag. Det tror jeg ikke, at familier som jeres er for os socialrådgivere. Det er også derfor, at nogle går ned med stress – den følelse af afmagt, den har også fulgt mig. Jeg fik ikke hjulpet jer nok, fik ikke truffet de rigtige beslutninger. Og nej, det er ikke kun min skyld, men også en masse strukturelle og organisatoriske forhold. Men jeg føler jo et ansvar.

– Jeg føler, at du gjorde, hvad du kunne i den tid, du var der. Og jeg blev så glad og stolt, da du skrev til mig. Fordi det er så vigtigt, at der kommer fokus på, hvad børn i familier som min har brug for, så de kan

Vi er der i én time. De øvrige 23 timer er vi der ikke. Derfor kan vi aldrig få det fulde overblik. Og som du selv siger: Som børn havde I fået mundkurv på.

Louise Harkes, socialrådgiver, ph.d. og lektor ved Professionshøjskolen Absalon

Når hjemme-hos'eren kom på besøg, blev vi sendt ind på værelset, mens hun og min mor ordnede en masse papiren.

Mellissa Hussein, tidligere anbragt og forfatter

få en god fremtid og et normalt liv, svarer Mellissa Hussein.

Sådan gik det ikke Mellissa Hussein's lillebror Ari. Allerede som 11-årig var han begyndt at hænge ud i nabolaget med andre udsatte børn. Kort før han fylder 13 år, bliver han kaldt til møde hos en sagsbehandler sammen med sin mor. Anledningen er endnu en bekymringskrivelse fra skolen om tårnhøjt fravær og en mistanke om, at hans såkaldte udvikling var truet af tegn på ”kriminell adfærd og netværk”.

”Der havde været en del af den slags møder, og jeg kan også se i papirerne, at kommunen foreslog min mor, at man kunne stille en aflastningsfamilie til rådighed, eller at man fandt et sted, hvor han kunne komme i døgnbehandling. (...) Sagsbehandleren sluttede med at sige, at hun havde mødt en god, sød dreng, første gang hun traf Ari. Men hun frygtede, at han snart ville blive noget andet. Min mor garanterede fra sin side af bordet, at hun for fremtiden ville sørge for at få ham i skole hver dag. Det kom han selvfølgelig ikke. Om det her var point of no return, er svært at sige. Men hvis nogen tror, at identiteten som kriminell er en, der formes i hovedet på en 15-16-årig dreng, tager de fejl. Det begynder langt tidligere”, konstaterer Mellissa Hussein i sin bog.

Forsvarsmekanismer i spil

Bogen efterlader mange spørgsmål om et velfærdssystem, som forsøgte at hjælpe, men som ikke lykkedes med at skabe den nødvendige forandring i familien. Spørgsmålet er, om der er en socialfaglig lære af Mellissa Hussein's families forløb og kontakt med ’systemet’, som andre kan få gavn af?

Vi lader Mellissa Hussein svare først:

– Jeg tror, at hvis man havde kunnet skabe en god relation til min mor, et godt samarbejde, som hun var tryk ved – og hvis hun havde forstået, at man ikke ville tage børnene fra hende, så kunne det måske

Jeg ville ønske, at vi var blevet anbragt sammen med min mor et sted, hvor man kunne have guidet hende sammen med os.

Mellissa Hussein, tidligere anbragt og forfatter

være gået anderledes. Kun ved at være virkelig vred, blev hun lyttet til og taget alvorligt. Men det var jo bare en forsvarsmekanisme hos hende. Det skal de professionelle få øje på. Men i stedet sendte de os på nogle virkelig hårde institutioner og skoler med andre hårde og kriminelle børn og unge. Og da der ikke var nogle voksne at søge tryghed hos, søgte man det hos de andre børn. Så hvis man ikke var fucked up i forvejen, blev man det.

– Ja, der var masser af ting, vi overså dengang. Derfor er det jo også så interessant at læse din beskrivelse. Jeg er optaget af, hvordan vi kan lave tidligere indsatser i familier og bedre tilbud til de unge, der kommer ud i problemer – fordi mange ikke oplever at få den hjælp, de har brug for, siger Louise Harkes og tilføjer:

– Mange af de familier, vi møder, er superkomplekse. Der er ikke ét facit. Det er vigtigt, at forvaltningen

er kompetent til at kunne tage hånd om familierne – og at der er rammer for at håndtere sagerne godt, blandt andet ved at være to på en så svær sag, sådan som Barnets Lov lægger op til, og få kvalificeret sagssparring, og at socialrådgiverne får nødvendig efteruddannelse.

Louise Harkes er i dag lektor ved Professionshøjskolen Absalon, hvor hun blandt andet forsker i, hvordan handleplaner opleves og fungerer for børn og unge.

– Handleplanerne kan faktisk være ekstremt gode som redskaber, hvis der vel at mærke sættes de rigtige mål. Men de er ofte formuleret ekstremt problemfokuserede og giver de unge ansvaret for deres problemer. Derfor hader mange af de unge deres handleplaner. I forhold til Mellissas familie tænker jeg, at vi skulle have været meget tydelige om forvaltningens krav til forældrene – så havde vi på den måde kunnet arbejde systematisk med at dokumentere omsorgs-svigtet i hjemmet.

FORSKNING I HANDLEPLANER

Lektor Louise Harkes forsker i handleplaner og har skrevet ph.d. om emnet: "Jeg gad godt, de skrev en ny", som er en undersøgelse af kompleksiteten i handleplansprocesser i myndighedsarbejdet med børn og unge i udsatte positioner.

I afhandlingen undersøger hun socialrådgiveres og unges oplevelse af handleplaner, og den viser, hvordan hensigterne med handleplanerne kommer af gode intentioner og reelle behov, men i praksis ses det, hvordan handleplanerne i komplekse sager har vanskeligt ved at leve op til formålsbeskrivelserne og ikke bidrager til at sikre, at udsatte unge får den rette hjælp.

Louise Harkes konkluderer også, at handleplanen ikke fungerer som det inddragende redskab, det er tænkt, blandt andet på grund af den måde, som handleplanen er skruet sammen på i DUBU.

Læs afhandlingen "Jeg gad godt, de skrev en ny" på ucviden.dk

Reparere relation

To timer er gået, og det er tid at skilles. Mellissa Hussein glæder sig over, at Louise Harkes tog sig tid til at mødes og tale om det, hun husker fra sin tid som familiens socialrådgiver.

– Det har været superfedt at høre dig reflektere, og jeg er enig i mange af de ting, du siger. Du kan jo noget andet – du underviser socialrådgivere i dag, og derfor var der måske en højere mening med, at du skulle have os dengang. Det tror jeg på. Så andre socialrådgivere, der får familier som vores, kan lære noget af dine erfaringer, siger Mellissa Hussein.

– Jeg kan bare sige, at jeg synes, du er megasej – at du har skrevet bogen. Og at møde dig har været en fin måde at reparere den professionelle relation på – at få en gensidig forståelse for hinanden. Det betyder meget for mig at se, hvor langt du er nået, siger Louise Harkes. ◆

Udstilling

PR-foto

De anbragte børn får ordet

Hvordan er det at være anbragt? Hvordan opleves den første dag på en institution? Det er spørgsmål, som Danmarks Forsorgsmuseum sætter fokus på med udstillingen "ANBRAGT", som beskriver den oplevede børneforsorg på tværs af tid – fra 1890 og frem til i dag. Der er både en udstilling for børn i alderen 6-12 år og en for unge og voksne.

I Danmark anslås det, at cirka 150.000 børn gennem de seneste

150 år har været – eller er – anbragt uden for hjemmet. Med "ANBRAGT" vil Danmarks Forsorgsmuseum ansøge til, at vi som samfund i højere grad drager nytte af erfaringerne fra de anbragte selv. I tilknytning til udstillingen udkommer bogen "Anbragt – stemmer fra børneforsorgen fra 1900 til i dag". De anbragte børn får ordet og fortæller deres historier, der ofte indeholder store afsavn og utryghed. Bogen er udkommet på forlaget Turbine.

ANBRAGT

Kan ses på Danmarks Forsorgsmuseum i Svendborg.
Læs mere på forsorgsmuseet.dk

Podcast

Barn på vagt

Af Julie Bondo Grave-sen og Niels Svanborg
Socialt Indblik
Varighed: 6 episoder á 40-55 min.

Podcast

Ung og udenfor

Produceret af
Genstart, DR
Varighed: 24 min.
Lyt med på dr.dk/lyd

Podcast

En traumepatients møde med hospitalsverdenen

Velfærdsprofeten
Varighed: 39 min.
Lyt med, hvor du plejer at lytte podcast.

Podcast

Søster - elsker, elsker ikke

Produceret af DR
Varighed: 4 episoder á 27 min.
Lyt med på dr.dk/lyd

Børn som pårørende

Cirka 100.000 børn og unge lever som pårørende til kronisk syge forældre. I serien møder vi tre voksne, der har levet med kronisk syge forældre – og som fortæller om, hvad det har betydet for dem. Og tre fagpersoner fortæller om, hvad det er for en sorg, man lever i, når man er barn af syge forældre. De giver en række bud på, hvordan man kan forstå børnenes sorg – og hvordan man kan hjælpe dem.

'Restgruppen'

Ditte Ingemann fortæller, hvordan det er at sidde på jobcenter, mens hendes jævnaldrende får studenterhue på. Hun er én af de cirka 42.000 unge i den såkaldte "restgruppe", der står tilbage, når deres jævnaldrende drøner videre med uddannelse eller arbejde. Trods årtiers politiske forsøg er det aldrig lykkedes at gøre gruppen særlig meget mindre. Det skal Reformkommissionens anbefalinger rette op på.

Omsorgens manifest

Heidi Honig Spring fortæller om, hvilken betydning sundhedsprofessionelles omsorg – eller mangel på samme – har haft for hendes mentale og følelsesmæssige helingsproces, da hendes liv blev vendt på hovedet efter en alvorlig højresvingsulykke i 2021. Det gør hun med udgangspunkt i sin bog 'Fortællinger fra stue 62 – en traumepatients møde med hospitalsverdenen', som er blevet kaldt omsorgens manifest.

Nummer to

"Man skal jo elske sine søskende. Men jeg elskede ikke min søster". Sådan lyder det fra forfatter Merete Pryds Helle. Hun har altid følt, at hun stod i skyggen af sin storesøster. Den følelse har siddet i Merete siden barndommen, men hun har brug for at udfordre den. 13 år efter søsterens død følger Merete stadig, at hun er støvbunken, og søsteren er stjernen. Er der andre vinkler på historien, og hvordan kan hun komme fri af følelsen af at være forkert? ♦

”Unge har brug for at se sig selv i en attraktiv og virkelighedsnær setting”

Drude Krarup,
socialrådgiver,
Ungevejledningen,
Herning Kommune

Fortalt til Susan Paulsen
Foto: Michael Drost-Hansen

MANGE AF DE unge, som vi arbejder med, har på en eller anden måde altid været udenfor. De har haft rigtig svært ved at blive en del af noget. Enten på grund af faglige eller psykiske udfordringer. Når en ung bliver visiteret til 'Sammen går vi på banen', som er et tilbud til udsatte unge i et samarbejde med fodboldklubben FC Midtjyllands afdeling for social ansvarlighed, så bliver den unge en del af et stærkt fællesskab i et andet miljø end det kommunale.

Forløbet er en kombination af personlig udvikling, fysisk træning og beskæftigelsesrettet afklaring – og det kræver, at den unge kan præstere et stabilt fremmøde. Inden start får de unge udleveret træningstøj med fodboldklubbens logo, så der opstår ikke den her tanke: Åh, nej, hvad skal jeg tage på for at matche de andre... Vi har fokus på at etablere et stærkt fællesskab mellem de unge.

En af mine unge, som kom fra en familie med misbrug og inden for kort tid mistede begge sine forældre, fremhævede, at det hav-

de gjort en kæmpe forskel for hende, at hun var en del af fællesskabet, allerede inden hun trådte ind ad døren.

Projektet har en businessmentorordning, hvor højtstående forretningsfolk giver sparring til de unge, som kan spejle sig i direktøren, eller hvem det nu er, fra en af de over 700 samarbejdsvirksomheder. De unge har brug for at se sig selv i en attraktiv og virkelighedsnær setting for at kunne forestille sig, hvordan det vil være engang, når de står på arbejdsmarkedet. Efterfølgende er den nævnte unge via projektet blevet indkøbsassistent hos en stor fodtøjsproducent.

Vi har en skærpet opmærksomhed på, hvordan vi skaber sammenhængende indsatser for de unge, så de ikke tilbydes små isolerede øer af indsatser, som varer i tre måneder. Det er vigtigt, at et forløb er bæredygtigt – at det holder over tid, så den unge ikke vender tilbage på uddannelseshjælp efter kort tid. Det handler mere om at udvikle dem som mennesker end at få dem hurtigt i job. ♦

KONTAKT

Telefonerne er åbne man-fre kl. 9-14.
I sommerperioden fra 3. juli til
4. august er telefontiden kl. 10-13.

SEKRETARIATET

Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19B, 1253 København K
Tlf: 70 10 10 99
ds@socialraadgiverne.dk

REGION NORD

(dækker Region Nordjylland
og Region Midtjylland)

**Dansk Socialrådgiverforening
Region Nord**
Dusager 16
8200 Aarhus N
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Holstebro

Fredericiagade 27-29,
7500 Holstebro
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Aalborg

Hadsundvej 184 B
Postboks 764, 9000 Ålborg
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

REGION SYD

(dækker Region Syddanmark)
**Dansk Socialrådgiverforening
Region Syd**

Vesterballevej 3A, Snoghøj
7000 Fredericia
Tlf: 87 47 13 00
ds-syd@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Odense

Lumbyvej 11, opgang C, 2th.
Postboks 249, 5100 Odense C
Tlf: 87 47 13 00

REGION ØST

(dækker Region Hovedstaden
og Region Sjælland)

**Dansk Socialrådgiverforening
Region Øst**

Kornerups Vænge 12, 2,
4000 Roskilde
Tlf: 33 38 62 22
ds-oest@socialraadgiverne.dk

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN

(Jobformidling)

FTF-A (hovedkontor)
Snorregade 15, Boks 220
0900 København C
Tlf: 70 13 13 12

PENSIONS KASSEN

PKA
Administration
Tuborg Boulevard 3, 2900 Hellerup
Tlf: 39 45 45 40

For øvrige kontaktoplysninger
henvises til hjemmesiden
socialraadgiverne.dk
Se under "Om DS" eller under
"Medlemsgrupper".

KALENDER

Tilmeld dig og læs mere om arrangementerne - og se flere - på socialraadgiverne.dk/kalender. En række medlemsmøder bliver holdt online via Microsoft Teams eller som webinarer. Du får sendt et link ved tilmelding.

SEPTEMBER

18. september, webinar

Faggruppen Børn, Unge og
Familier: Anders Agger om hans
tilgang til at møde mennesker i en
sårbar situation og refleksioner
om, hvad udsathed er.

19. september, Aalborg

Medlemsmøde med PKA: Bliv
klogere på din pensionsopspa-
ring.

19. september, Aalborg

Faggruppen Bostøtte og Botilbud
for Voksne: Dorthe Birkmose om
skridtene væk fra forråelsen.

20. september, webinar

Lev Uden Vold: Opsporing af og
samtale om vold i nære relationer.

26. september, Aarhus

Seniorer mødes til frokost på Café
Folkestedet kl. 12-14.

27. september, webinar

Nyuddannet: Er du landet godt i
dit første job? Hør hvordan Laura
Pode overkom sit praksischock.

28. september, Odense

Faggruppen Familiepleje holder
temadag om tilknytningsperspek-
tiv - særligt om plejebørn - samt
generalforsamling.

29. september, Fredericia

DS Region Syd: Faglig Fælles-
skabsdag med fokus på ny viden
og nye værktøjer.

OKTOBER

2.-4. oktober, Vejle

TR-grunduddannelse hold 2305.

3. oktober, webinar

Nyuddannet: Spørg ansættelses-
udvalget - fx om, hvad de lægger
vægt på i din ansøgning eller ved
samtalen.

3.-5. oktober, Bornholm

Seniorsektionen tager til Born-
holm for at se, hvad der foregår
af socialt arbejde og få kulturelle
oplevelser oveni.

Telefonisk rådgivning

Hver torsdag kl. 19-21

For velfærdsprofessionelle
og minoritetsetniske
LGBT+ personer

snak@sabaah.dk
Tlf. 33 23 20 00

**Book
workshop**

Få værktøjer til at identificere og udfordre
diskrimination motiveret af racisme,
homo-, bi- eller transfobi i det sociale
arbejde på individ- og samfundsniveau

outreach@sabaah.dk www.sabaah.dk

4. oktober, Odense

Fagligt Selskab for Sundhedsso-
cialrådgivere: Et professionelt
kompas i arbejdet med menne-
sker i udsatte positioner.

9. oktober, Middelfart

Faggruppen Børn, Unge og
Familier: Temadag med fokus på
fostret inden fødsel og børn og
unges seksualitet. Generalfor-
samling kl. 15.45.

10. oktober, webinar

Studerende: Land godt i prak-
tikken, hør andre praktikanter
erfaringer.

12. oktober, Aarhus

Medlemsmøde med PKA: Bliv klo-
gere på din pensionsopsparring.

26.-27. oktober, Middelfart

Udlændinge i Retspsykiatrien -
Fagligt Selskab for Socialrådgive-
re i Retspsykiatri holder seminar
samt generalforsamling.

30. oktober, Holstebro

DS-Region Nord: Bliv klogere på
arbejdet med borgere, der har
personlighedsforstyrrelser.

30.-31. oktober, Vejle

TR-uddannelse: Øvede forhand-
lere.

NOVEMBER

15.-16. november, Nyborg

Socialrådgiverdage 2023

To dage med spændende oplæg,
mennesker og masser af faglig-
hed.

22. november, webinar

Nyuddannet: Er du landet godt i
dit første job? Hør hvordan Laura
Pode overkom sit praksischock.

11.-13. december, Vejle

TR-grunduddannelse hold 2306.

Omvendt Familiepleje

V/KLINISK PSYKOLOG JOHN FALKENBERG
OMVENDTFAMILIEPLEJE.DK

Omvendt Familiepleje – Anbringelse i eget hjem

Hvorfor samarbejde med Omvendt Familiepleje?

- Vi har 35 års erfaring med familieindsatser – via vores 'anbringelse i eget hjem' -metode
- Hurtig og professionel afklaring og vurdering af ressourcer
- Skriftlig konklusion af afklaringsforløb
- Et ressourcebesparende og familiebevarende alternativ til anbringelser

"Omvendt Familiepleje og 'Anbringelse i eget hjem'-bogen samt metoden bør alle kommuner kende til. Nogle gør nok allerede, men der er sikkert mange, der ikke gør.

Jeg har læst bogen med stor glæde, og det er en af de mest grønne og håbefulde, jeg har læst i flere år. Kæmpe tillykke med den!"

Gitte Haslebo, Haslebo & Partnere
Cand. Psych. | chefkonsulent og forfatter

"Anbringelse i eget hjem-bogen har gjort et stort indtryk på mig. Jeg er vild med dine tre hovedkomponenter: spædbarnsteknikken, ressourceægget og positiv reformulering.

Jeg er sikker på, at jeg vil komme til at anbefale din bog og dine metoder, når jeg holder foredrag om børns mentale sundhed."

Bjørn Holstein
Professor emeritus, Statens Institut for Folkesundhed
Syddansk Universitet

Kontakt os gerne, hvis du vil høre mere om vores terapeutiske indsatser og metode. Vi holder gerne et gratis oplæg om Omvendt Familieplejemetoden – evt. med deltagende familier.

Klinisk psykolog
John Falkenberg

Mobil: +45 2097 0430 / Mail: johnfalkenberg@mail.dk
Web: www.omvendtfamiliepleje.dk

Velkommen

Birthe Egelund
Spædbarnsspecialist
Uddannet pædagog,
narrativ familie-
behandler samt diplom
i neuropsykologi.

Heidi Baltersen
Ledende koordinator i
Omvendt Familiepleje
for Fyn og Jylland.
Uddannet pædagogisk
assistent samt familie-
behandler.

Senan Alekaidi
Ledende koordinator i
Omvendt Familiepleje
for Sjælland og Born-
holm. Uddannet lærer
samt skolekonsulent
på specialområdet.

Omvendt Familiepleje – Anbringelse i eget hjem handler om, hvordan man skaber store forandringer i sårbare familier med små ressourcer. Forandringer, der i mange tilfælde forebygger anbringelse uden for hjemmet. Med Omvendt Familiepleje – Anbringelse i eget hjem skaber John Falkenberg og hans behandlere ikke bare store, men også vedvarende forandringer i sårbare familier ved at fokusere på selv de mindste ressourcer i en familie. I bogen 'Anbringelse i eget hjem' fortæller John Falkenberg praksisnært om sit koncept og livsværk, som han har udviklet og forfinet gennem 35 år. Omvendt Familiepleje er med forfatterens egne ord ikke en mirakelkur. Men det er en metode, som alle, der arbejder med sårbare familier, bør give en chance, fordi konceptet kan løfte både familier og behandlere til nye højder.